

wú shàng yī jīng

无上依经

wú shàng yī jīng juàn shàng

无上依经卷上 03

wú shàng yī jīng juàn xià

无上依经卷下 49

wú shàng yī jīng juàn shàng

无上依经卷上

xiào liàng zào fó gōng dé pǐn dì yī

较量造佛功德品第一

rú shì wǒ wén yī shí fó pó qié pó zhù wáng
如是我闻。一时佛婆伽婆。住王

shě chéng jiā lán tuó zhú lín yǔ dà bǐ qiū zhòng qiān èr
舍城迦兰陀竹林。与大比丘众千二

bǎi wǔ shí rén jù xī shì luó hàn zhū lòu yǐ jìn suǒ
百五十人俱。悉是罗汉。诸漏已尽所

zuò yǐ bàn shě zhū zhòng dàn huò dé jì lì jìn zhū yǒu
作已办。舍诸重担获得己利。尽诸有

jié qí xīn shàn dé jiě tuō shàn dé zì zài shàn tōng shē mó
结其心善得解脱善得自在。善通奢摩

tā pí bō shě nuó qí míng yuē jìng mìng ā ruò jiāo chén
他毗钵舍那。其名曰净命阿若憍陈

rú jìng mìng mǎ shèng jìng mìng xián shèng jìng mìng pó shā
如。净命马胜。净命贤胜。净命婆沙

bō jìng mìng mó hē nuó mó jìng mìng ōu lóu pín lí jiā
波。净命摩诃那摩。净命沔楼频蠢迦

shè jìng mìng qié yē jiā shè jìng mìng nuó tí jiā shè
叶。净命伽耶迦叶。净命那提迦叶。

jìng mìng yē shū tuó jìng mìng mó hē jiā shè jìng mìng shè
净命耶输陀。净命摩诃迦叶。净命舍

lì fú jìng mìng mó hē mù jiàn lián jìng mìng xū pú tí
利弗。净命摩诃目犍连。净命须菩提。

jìng mìng xū pó hóu luó jìng mìng mó hē jū xī luó jìng
净命须婆睺罗。净命摩诃拘郗罗。净

mìng yōu bō lí jìng mìng fù lóu nuó mí duō luó ní zǐ
命优波离。净命富楼那弥多罗尼子。

jìng mìng mó hē chún tuó jìng mìng mó hē jié bīn nuó jìng
净命摩诃纯陀。净命摩诃劫宾那。净

mìng lí pó duō jìng mìng bì líng qié pó cuō jìng mìng ā
命离婆多。净命毕陵伽婆蹉。净命阿

ní lóu tuó jìng mìng sūn tuó luó nán tuó jìng mìng luó hóu
尼楼駄。净命孙陀罗难陀。净命罗睺

luó wéi chú ā nán zài xué dì rú shì děng qiān èr bǎi
罗。唯除阿难在学地。如是等千二百

wǔ shí rén fù yǒu dà bǐ qiū ní zhòng wǔ bǎi rén jù
五十人。复有大比丘尼众五百人俱。

qí míng yuē mó hē bō shé bō tí bǐ qiū ní qīng lián huā
其名曰摩诃波闍波提比丘尼。青莲花

sè bǐ qiū ní qǐ mó bǐ qiū ní bá tuó bǐ qiū ní
色比丘尼。绮摩比丘尼。跋陀比丘尼。

nán tuó bǐ qiū ní yē shū tuó luó bǐ qiū ní rú shì
难陀比丘尼。耶输陀罗比丘尼。如是

děng gè yǒu juàn shǔ fù yǒu pú sà mó hē sà wú liàng
等各有眷属。复有菩萨摩诃萨无量

bǎi qiān shì xián jié zhōng zhū pú sà zhòng jiē xī tōng dá
百千。是贤劫中诸菩萨众。皆悉通达

dà shēn fǎ xìng cóng tiáo yì huà shàn xíng píng děng xiū pú sà
大深法性。从调易化善行平等修菩萨

dào yī qiè zhòngshēngzhēn shàn zhī shí dé wú ài tuó luó
道。一切众生真善知识。得无碍陀罗
ní zhuǎn bú tuì fǎ lún yǐ jīng gòng yǎng wú liàng zhū
尼。转不退法轮。已经供养无量诸
fó jiē cóng tā fāng shì jiè lái jí yī shēng bǔ chù shèng
佛。皆从他方世界来集。一生补处圣
zhě mí lè pú sà yǐ wéi shàngshǒu fù yǒu yōu pó sāi
者弥勒菩萨以为上首。复有优婆塞
bǎi qiān wàn zhòng pín pó shā luó wáng yǐ wéi shàngshǒu fù
百千万众。频婆沙罗王以为上首。复
yǒu wú liàng bǎi qiān yōu pó yí zhòng pí tí xī fū rén
有无量百千优婆夷众。毗提希夫人
yǐ wéi shàngshǒu
以为上首。

ěr shí shì zūn wéi zhū tiān rén gōng jìng zūn zhòng
尔时世尊。为诸天人恭敬尊重

suí cóng gòng yǎng yú shì jìng mìng ā nán zài dà zhòngzhōng
随从供养。于是净命阿难。在大众中
chéng fó shén lì jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān yòu xī
承佛神力。即从座起偏袒右肩。右膝
zháo dì dǐng lǐ fó zú xiàng fó hé zhǎng ér zuò shì yán
着地顶礼佛足。向佛合掌而作是言。
shì zūn wǒ yú jīn rì zhuó yī chí bō rù wáng shě chéng
世尊。我于今日着衣持钵。入王舍城
cì dì qǐ shí wǒ jiàn yī chù dà gāo zhòng gé zhuāng yán
次第乞食。我见一处大高重阁。庄严

xīn chéng diāo shì zhuāng huà nèi wài wǎn mì jiàn cǐ shì yǐ
新成雕饰装画内外宛密。见此事已

jí shēng xīn niàn ruò qīng xìn shàn nán zǐ shàn nǚ rén zào
即生心念。若清信善男子善女人。造

cǐ dà gāo zhòng gé bù shī sì fāng zhòng sēng bìng jù sì
此大高重阁。布施四方众僧并具四

shì ruò rú lái miè hòu qǔ fó shè lì rú jiè zǐ dà
事。若如来灭后。取佛舍利如芥子大

ān lì tǎ zhōng qǐ tǎ rú ā mó luó zǐ dà dài chà
安立塔中。起塔如阿摩罗子大。戴刹

rú zhēn dà lù pán rú zǎo yè dà zào fó rú mài zǐ
如针大。露盘如枣叶大。造佛如麦子

dà cǐ èr gōng dé hé zhě wéi shèng jīn wèn shì zūn
大。此二功德何者为胜。今问世尊。

wéi yuàn jiě shuō fó yán shàn zāi shàn zāi ā nán
惟愿解说。佛言。善哉善哉。阿难。

néng wèn rú lái rú cǐ dà shì rǔ néng xiū xíng zhòng duō
能问如来如此大事。汝能修行众多

lì yì lián mǐn shì jiàn zuò guī yī chù néng lìng rén tiān
利益。怜愍世间作归依处。能令人天

dé dào ān lè néng bá zhòng shēng bú zhù kǔ dì shì gù
得道安乐。能拔众生不住苦地。是故

ā nán rǔ jīn dì tīng zhuān sī niàn zhī jìng xīn xìn
阿难。汝今谛听。专思念之敬心信

shòu shàn zāi shì zūn yuàn lè yù wén fó yán ā
受。善哉世尊。愿乐欲闻。佛言。阿

nán cǐ yán fú tí shì jiè zòngguǎng qī qiān yóu xún qí
难。此阎浮提世界纵广七千由旬。其

zhōu běi bianguǎng dà nán fāng rú chē rén miàn yì ěr qí
洲北边广大。南方如车人面亦尔。其

zhōng xī mǎn xū tuó huán sī tuó hán ā nuó hán ā luó hàn
中悉满须陀洹斯陀含阿那含阿罗汉

pì zhī fó děng pì rú zhè lín zhú lín dí lín ruò má tián
辟支佛等。譬如蔗林竹林荻林若麻田

ruò dào tián chóu mì bù kōng wú jiàn quē chù rú shì ā
若稻田。稠密不空无间缺处。如是阿

nán cǐ yán fú tí mǎn xū tuó huán nǎi zhì pì zhī fó
难。此阎浮提满须陀洹乃至辟支佛。

ruò yǒu yī rén jìn xíng shòu gòng yǎng yī fu yǐn shí tāng yào
若有一人尽形寿。供养衣服饮食汤药

wò jù rù niè pán hòu xī qǐ dà tǎ gòng yǎng rán dēng
卧具。入涅槃后悉起大塔。供养然灯

shāo xiāng tú xiāng mò xiāng huá mǎn yī fu sǎn gài zhuàng fān
烧香涂香末香华鬘衣服伞盖幢幡

děng ā nán yú yì yún hé shì rén yǐ shì yīn yuán
等。阿难。于意云何。是人以是因缘

shēngōng dé duō bú ā nán yán shèn duō shì zūn shèn
生功德多不。阿难言。甚多世尊。甚

duō xiū qié tuó shì rén yǐ shì yīn yuán shēngōng dé duō
多修伽陀。是人以是因缘生功德多。

fó yán ā nán qiè zhì yán fú tí zhōu xī qú yē
佛言。阿难。且置阎浮提洲。西瞿耶

ní zòng guǎng bā qiān yóu xún   qí zhōu zuò bàn yuè xíng rén
尼纵广八千由旬。其洲作半月形人

miàn yì ěr   qí zhōng mǎn xū tuó huán nǎi zhì pì zhī fó
面亦尔。其中满须陀洹乃至辟支佛

děng   pì rú zhè lín zhú lín dí lín ruò má tián dào tián chóu
等。譬如蔗林竹林荻林若麻田稻田稠

mì bù kōng   rú shì ā nán   cǐ qú yē ní xī mǎn xū
密不空。如是阿难。此瞿耶尼悉满须

tuó huán nǎi zhì pì zhī fó děng   ruò yǒu yī rén jìn xíng
陀洹乃至辟支佛等。若有一人尽形

shòu   gòng yǎng yī fu yǐn shí tāng yào wò jù   rù niè pán
寿。供养衣服饮食汤药卧具。入涅槃

hòu xī qǐ dà tǎ   gòng yǎng rán dēng shāo xiāng tú xiāng huá
后悉起大塔。供养然灯烧香涂香华

mán yī fu sǎn gài zhuàng fān dēng   ā nán   yú yì yún
鬘衣服伞盖幢幡等。阿难。于意云

hé   shì rén yǐ shì yīn yuán shēng gōng dé duō bú   ā nán
何。是人以是因缘生功德多不。阿难

yán   shèn duō shì zūn   shèn duō xiū qié tuó   ā nán
言。甚多世尊。甚多修伽陀。阿难。

qiě zhì qú yē ní zhōu   dōng fú yú dǎi zòng guǎng jiǔ qiān
且置瞿耶尼洲。东弗于逮纵广九千

yóu xún   qí zhōu yuán rú mǎn yuè rén miàn yì ěr   mǎn zhōng
由旬。其洲圆如满月人面亦尔。满中

xū tuó huán nǎi zhì pì zhī fó děng   pì rú zhè lín zhú lín
须陀洹乃至辟支佛等。譬如蔗林竹林

dí lín ruò má tián ruò dào tián chóu mì bù kōng rú shì ā
荻林若麻田若稻田稠密不空。如是阿
nán cǐ fú yú dǎi mǎn xū tuó huán nǎi zhì pì zhī fó
难。此弗于逮满须陀洹乃至辟支佛
děng ruò yǒu yī rén jìn xíng shòu gòng yǎng yī fu yīn shí
等。若有一人尽形寿。供养衣服饮食
tāng yào wò jù rù niè pán hòu xī qǐ dà tǎ gòng yǎng
汤药卧具。入涅槃后悉起大塔。供养
rán dēng shāo xiāng tú xiāng mò xiāng huá mǎn yī fu sǎn gài
然灯烧香涂香末香华鬘衣服伞盖
zhuàng fān děng ā nán yú yì yún hé shì rén yǐ shì
幢幡等。阿难。于意云何。是人以是
yīn yuán shēng gōng dé duō bú ā nán yán shèn duō shì
因缘生功德多不。阿难言。甚多世
zūn shèn duō xiū qié tuó ā nán qiě zhì dōng fú yú
尊。甚多修伽陀。阿难。且置东弗于
dǎi zhōu běi yù dān yuè zòng guǎng shí qiān yóu xún qí zhōu
逮洲。北郁单越纵广十千由旬。其洲
fāng rén miàn yì ěr mǎn zhōng xū tuó huán nǎi zhì pì zhī
方人面亦尔。满中须陀洹乃至辟支
fó pì rú zhè lín zhú lín dí lín ruò má tián ruò dào tián
佛。譬如蔗林竹林荻林若麻田若稻田
chóu mì bù kōng rú shì ā nán cǐ yù dān yuè mǎn zhōng
稠密不空。如是阿难。此郁单越满中
xū tuó huán nǎi zhì pì zhī fó děng ruò yǒu yī rén jìn xíng
须陀洹乃至辟支佛等。若有一人尽形

shòu gòng yǎng yī fu yīn shí tāng yào wò jù rù niè pán
寿。供养衣服饮食汤药卧具。入涅槃

hòu xī qǐ dà tǎ gòng yǎng rán dēng shāo xiāng tú xiāng mò
后悉起大塔。供养然灯烧香涂香末

xiāng huá mán yī fu sǎn gài fān zhuàng dèng ā nán yú yì
香华鬘衣服伞盖幡幢等。阿难。于意

yún hé shì rén yǐ shì yīn yuán shēng gōng dé duō bú ā
云何。是人以是因缘生功德多不。阿

nán yán shèn duō shì zūn shèn duō xiū qié tuó ā nán
难言。甚多世尊。甚多修伽陀。阿难。

qiě zhì běi yù dān yuè zhōu tiān dì shì tiān gōng zhù chū
且置北郁单越洲。天帝释天宫住处。

yǒu dà fēi gé míng cháng shèng diàn bā wàn sì qiān gāo lóu
有大飞阁名常胜殿。八万四千高楼

wéi rào bā wàn sì qiān qīng liú lí zhù zhēn jīn bǎo wǎng
围绕。八万四千青琉璃柱。真金宝贝网

luó fù qí shàng jīn shéng líng wǎng sì miàn zhāng shī jīn yín
罗覆其上。金绳铃网四面张施。金银

bǎo shā zhān tán xiāng shuǐ zá zhǒng tiān huá sǎ bù qí dì
宝砂旃檀香水杂种天华洒布其地。

bā wàn sì qiān qī shì chuāng yǒu pí liú lí bǎo yīn tuó
八万四千绮饰窗牖。毗琉璃宝因陀

ní luó bǎo pō lí bǎo lián huá sè bǎo dèng jiān cuò zhuāng
尼罗宝颇梨宝莲华色宝等间错庄

yán bā wàn sì qiān fú lán jiē dào chún qīng liú lí zhī
严。八万四千扶栏阶道。纯青琉璃之

suǒ hé chéng ā nán ruò yǒu qīng xìn shàn nán zǐ shàn nǚ
所合成。阿难。若有清信善男子善女
rén zào zuò rú dì shì tiān gōng fēi gé gāo lóu cháng shèng
人。造作如帝释天宫飞阁高楼常胜
bǎo diàn bǎi qiān jū zhī shī yǔ sì fāng zhòng sēng ruò fù
宝殿百千拘胝施与四方众僧。若复
yǒu rén rú lái bān niè pán hòu qǔ shè lì rú jiè zǐ
有人如来般涅槃后。取舍利如芥子
dà zào tǎ rú mó luó zǐ dà dài chà rú zhēn dà
大。造塔如摩罗子大。戴刹如针大。
lù pán rú zǎo yè dà zào fó xíng xiàng rú mài zǐ dà
露槃如枣叶大。造佛形像如麦子大。
cǐ gōng dé yú qián suǒ shuō bǎi fēn bù jí yī qiān wàn
此功德于前所说。百分不及一。千万
yì fēn nǎi zhì sēng zhī shù fēn suǒ bù jí yī fēn fēn bù
亿分乃至僧祇数分所不及一。分分不
xiàng jí pì yù suǒ bù néng jí hé yǐ gù rú lái
相及。譬喻所不能及。何以故。如来
wú liàng gù ā nán qiè zhì rú shì gōng dé cǐ yán
无量故。阿难。且置如是功德。此阁
fú tí xī qú yē ní dōng fú yú dǎi běi yù dān yuè dà
浮提西瞿耶尼东弗于逮北郁单越。大
hǎi xū mí jí tiě wéi shān bìng suǒ hē shì jiè suì wéi wēi
海须弥及铁围山。并娑诃世界碎为微
chén yǐ cǐ cì dì shù xī shì xū tuó huán sī tuó hán
尘。以此次第数。悉是须陀洹斯陀含

ā nuó hán ā luó hàn pì zhī fó ruò yǒu qīng xìn shàn nán
阿那含阿罗汉辟支佛。若有清信善男
zǐ shàn nǚ rén jìn xíng shòu gòng yǎng ruò miè dù hòu qǐ
子善女人。尽形寿供养。若灭度后起
tǎ gòng yǎng yú yì yún hé shì shàn nán zǐ shàn nǚ rén
塔供养。于意云何。是善男子善女人
dé fú duō bú shèn duō shì zūn shèn duō xiū qié tuó
得福多不。甚多世尊。甚多修伽陀。
fó gào ā nán ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén fó niè
佛告阿难。若有善男子善女人。佛涅槃
pán hòu qǔ shè lì rú jiè zǐ dà zào tǎ rú ā mó luó
槃后取舍利如芥子大。造塔如阿摩罗
zǐ dà dài chà rú zhēn dà lù pán rú zǎo yè dà
子大。戴刹如针大。露槃如枣叶大。
zào fó rú mài zǐ dà cǐ gōng dé yú qián suǒ shuō bǎi
造佛如麦子大。此功德于前所说。百
fēn bù jí yī qiān wàn yì fēn bù jí yī nǎi zhì suàn
分不及一。千万亿分不及一。乃至算
shù pì yù suǒ bù néng jí ā nán ruò cǐ gōng dé bù
数譬喻所不能及。阿难。若此功德不
huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí cǐ gōng dé
回向阿耨多罗三藐三菩提。此功德
jù suǒ huò fú bào jìn suǒ hē shì jiè wēi chén shù zuò
聚所获福报。尽娑诃世界微尘数。作
tā huà zì zài tiān wáng huà lè tiān wáng dōu lǜ tuó tiān wáng
他化自在天王化乐天王兜率陀天王

yè mó tiānwáng sān shí sān tiānwáng kuàng fù zhuǎn lún shèng
夜摩天王三十三天王。况复转轮圣
wáng
王。

rú lái jiè pǐn dì èr
如来界品第二

fó gào ā nán fó pó qié pó bān niè pán hòu
佛告阿难。佛婆伽婆般涅槃后。

qǐ chà lì tǎ zào xiàng gòng yǎng gōng dé fú bào bù kě
起刹立塔造像供养。功德福报不可

chēng liàng wēi chén suàn shù suǒ bù néng zhī yún hé rú cǐ
称量。微尘算数所不能知。云何如此

ā nán rú lái xī yǒu bù kě sī yì suǒ yǐ zhě
阿难。如来希有。不可思议。所以者

hé wéi jiè wéi xìng bù kě sī yì wéi pú tí wéi zhèng
何。为界为性不可思议。为菩提为证

dé bù kě sī yì wéi gōng dé wéi fǎ bù kě sī yì
得不可思议。为功德为法不可思议。

wéi lì yì wéi zuò shì bù kě sī yì ā nán hé zhě
为利益为作事不可思议。阿难。何者

shì rú lái jiè yún hé rú lái wéi jiè bù kě sī yì
是如来界。云何如来为界不可思议。

ā nán yī qiè zhòng shēng yǒu yīn rù jiè shèng xiàng zhǒng
阿难。一切众生有阴入界。胜相种

lèi nèi wài suǒ xiàn wú shǐ shí jié xiāng xù liú lái fǎ
类内外所现。无始时节相续流来。法

ěr suǒ dé zhì míng miào shàn cǐ chù ruò xīn yì shí bù néng
尔所得至明妙善。此处若心意识不能
yuán qǐ jiào guān fēn bié bù néng yuán qǐ bú zhèng sī wéi
缘起。觉观分别不能缘起。不正思惟
bù néng yuán qǐ ruò yǔ bú zhèng sī wéi xiāng lí shì fǎ
不能缘起。若与不正思惟相离是法
bù qǐ wú míng ruò bù qǐ wú míng shì fǎ fēi shí èr yǒu
不起无明。若不起无明是法非十二有
fēn qǐ yuán ruò fēi shí èr yǒu fēn qǐ yuán shì fǎ wú
分起缘。若非十二有分起缘是法无
xiàng ruò wú xiàng zhě shì fǎ fēi suǒ zuò wú shēng wú miè
相。若无相者是法非所作。无生无灭
wú jiǎn wú jìn shì cháng shì héng shì jì shì zhù běn xìng
无减无尽。是常是恒是寂是住。本性
qīng jìng wú suǒ rǎn zhe yuǎn lí wú gòu cóng fán nǎo què chāo
清净无所染着远离无垢。从烦恼轂超
chū jiě tuō yǔ rú lái fǎ zhèng shùn xiāng yīng guò héng shā
出解脱。与如来法正顺相应。过恒沙
shù bù xiāng lí bù shě zhì bù kě sī liang ā nán pì
数不相离不舍智不可思量。阿难。譬
rú wú jià rú yì bǎo zhū zhuāng yán yíng zhì kě ài míng
如无价如意宝珠。庄严莹治可爱明
jìng qí tǐ yuán jié wú yǒu gòu wū qì zhī huì ní jīng
净。其体圆洁无有垢污。弃之秽泥经
bǎi qiān jié guò shì yǐ hòu yǒu rén shí qǔ qǔ yǐ xǐ
百千劫。过是已后有人拾取。取已洗

jìng shǒu hù bǎo chí bú lìng duò zhuì shì rú yì bǎo jì bèi
净守护保持不令堕坠。是如意宝既被
xǐ chí hái dé qīng jìng bù shě bǎo zhǒng rú shì ā
洗持。还得清净不舍宝种。如是阿
nán yī qiè rú lái xī zài yīn dì zhī zhòngshēng jiè zì
难。一切如来昔在因地。知众生界自
xìng qīng jìng kè chén fán nǎo zhī suǒ wū zhuó zhū fó rú
性清净。客尘烦恼之所污浊。诸佛如
lái zuò shì sī wéi kè chén fán nǎo bú rù zhòngshēng qīng
来作是思惟。客尘烦恼不入众生清
jìng jiè zhōng cǐ fán nǎo gòu wéi wài zhàng fù xū wàng sī
净界中。此烦恼垢为外障覆。虚妄思
wéi zhī suǒ gòu qǐ wǒ děng néng wéi yī qiè zhòngshēng shuō
惟之所构起。我等能为一切众生。说
shēn miào fǎ chú fán nǎo zhàng bù yīngshēng xià liè xīn yǐ
深妙法除烦恼障。不应生下劣心。以
dà liàng gù yú zhū zhòngshēngshēng zūn zhòng xīn qǐ dà
大量故。于诸众生生尊重心。起大
shī jìng qǐ bō rě qǐ shé nuó qǐ dà bēi yī cǐ
师敬起般若。起阇那。起大悲。依此
wǔ fǎ pú sà dé rù ā bīn bá zhì wèi shì zhū pú
五法。菩萨得入阿鞞跋致位。是诸菩
sà fù gèng sī wéi cǐ fán nǎo gòu wú lì wú néng bù
萨复更思惟。此烦恼垢无力无能。不
yǔ gēn běn xiāng yīng wú zhēn shí běn wú yī chù běn zuì
与根本相应。无真实本无依处本。最

qīng jìng běn shì gù wú běn xū wàng sī wéi diān dǎo xí
清 净 本。是 故 无 本。虚 妄 思 惟 颠 倒 习
qǐ rú dì shuǐ fēng yī běn dé zhù shì běn zhě wú suǒ
起。如 地 水 风 依 本 得 住。是 本 者 无 所
yī fán nǎo yì rú shì wú zhēn shí yī ruò rú shí
依。烦 恼 亦 如 是。无 真 实 依。若 如 实
zhī zhèng sī wéi guān shì zhū fán nǎo bù qǐ wéi nì wǒ
知 正 思 惟 观。是 诸 烦 恼 不 起 违 逆。我
jīn yīng guān lìng zhū fán nǎo bù rǎn zhe wǒ ruò yǒu fán nǎo
今 应 观 令 诸 烦 恼 不 染 着。我 若 有 烦 恼
bù néng rǎn zhe shì míng shàn zāi ruò shǐ wǒ děng zhe fán
不 能 染 着。是 名 善 哉。若 使 我 等 着 烦
nǎo rǎn yún hé néng wéi zhòng shēng shuō fǎ jiě fán nǎo fù
恼 染。云 何 能 为 众 生 说 法 解 烦 恼 缚。
shì gù wǒ jīn yīng shě fán nǎo yīng shuō zhèng fǎ jiě zhòng
是 故 我 今 应 舍 烦 恼。应 说 正 法 解 众
shēng fù ruò yǒu fán nǎo lìng shēng sǐ xiāng xù yǔ shàn gēn
生 缚。若 有 烦 恼 令 生 死 相 续。与 善 根
xiāng yīng rú cǐ fán nǎo wǒ yīng shè shòu wéi chéng shu zhòng
相 应。如 此 烦 恼 我 应 摄 受。为 成 熟 众
shēng chéng shu fó fǎ rú shì ā nán rú lái zài yīn dì
生 成 熟 佛 法。如 是 阿 难。如 来 在 因 地
zhōng yī rú shí zhī yī rú liàng xiū dá rú lái jiè wú
中。依 如 实 知 依 如 量 修。达 如 来 界 无
rǎn wú zhù néng rù shēng sǐ lún zhuǎn shēng sǐ fēi fán nǎo
染 无 著。能 入 生 死 轮 转 生 死。非 烦 恼

fù zhèng dà fāng biàn zhù wú zhù chù jì jìng niè pán sù
缚证大方便。住无住处寂静涅槃。速

dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
得阿耨多罗三藐三菩提。

ā nán shì rú lái jiè wú liàng wú biān zhū fán
阿难。是如来界无量无边。诸烦

nǎo què zhī suǒ yīn bì suí shēng sǐ liú piāo méi liù dào
恼轂之所隐蔽。随生死流漂没六道

wú shǐ lún zhuǎn wǒ shuō míng zhòng shēng jiè ā nán shì
无始轮转。我说名众生界。阿难。是

zhòng shēng jiè yú shēng sǐ kǔ ér qǐ yàn lí chú liù chén
众生界于生死苦。而起厌离除六尘

yù yī bā wàn sì qiān fǎ mén shí bō luó mì suǒ shè
欲。依八万四千法门十波罗蜜所摄。

xiū pú tí dào wǒ shuō míng pú sà ā nán shì zhòng
修菩提道。我说名菩萨。阿难。是众

shēng jiè yǐ dé chū lí zhū fán nǎo què guò yī qiè kǔ
生界已得出离诸烦恼轂。过一切苦

xǐ chú gòu huì jiū jìng dàn rán qīng jìng chéng jié wéi zhū
洗除垢秽。究竟淡然清净澄洁。为诸

zhòng shēng zhī suǒ yuàn jiàn wēi miào shàng dì yī qiè zhì dì
众生之所愿见。微妙上地一切智地

yī qiè wú ài rù cǐ zhōng zhù zhì wú bǐ néng yǐ dé
一切无碍。入此中住至无比能已得

fǎ wáng dà zì zài lì wǒ shuō míng duō tuó ā qié dù ā
法王大自在力。我说名多陀阿伽度阿

luó hē sān miǎo sān fó tuó
罗河三藐三佛陀。

ā nán shì rú lái jiè yú sān wèi zhōng yī qiè
阿难。是如来界于三位中一切

chù děng xī wú guà ài běn lái jì jìng pì rú xū kōng
处等。悉无挂碍本来寂静。譬如虚空

yī qiè sè zhǒng bù néng fù bù néng mǎn bù néng sāi ruò
一切色种不能覆不能满不能塞。若

tǔ qì ruò yín qì ruò jīn qì xū kōng chù děng rú lái jiè
土器若银器若金器。虚空处等如来界

zhě yì fù rú shì yú sān wèi zhōng yī qiè chù děng xī
者亦复如是。于三位中一切处等悉

wú guà ài ā nán yī qiè rú lái zài yīn dì shí
无挂碍。阿难。一切如来在因地时。

yī rú shí zhī yī rú liàng xiū guān rú lái jiè wǔ zhǒng
依如实知依如量修。观如来界五种

gōng dé bù kě shuō wú èr xiàng guò yī yì guò jiào guān
功德。不可说无二相。过一异过觉观

jìng jiè yī qiè chù yī wèi pú sà jiàn yì chú zhòngshēng
境界。一切处一味。菩萨见已除众生

xiāng chú fǎ yì xiàng chú dà jié xiàng yī wú ài zhì yú
相除法异相除大结相。依无碍智于

zhòngshēng xiāng xù zhōng guān rú lái jiè xìng qí yì yì
众生相续中。观如来界兴奇异意。

duō zāi zhòngshēng rú lái jí zài zhòngshēng shēn nèi rú lǐ
咄哉众生。如来即在众生身内。如理

bú jiàn rú lái shì gù wǒ shuō jù fēn shèng dào kāi jiě
不见如来。是故我说具分圣道。开解

wú shǐ xiāng jié fù zhàng lìng zhū zhòngshēng yīn shèng dào lì
无始相结覆障。令诸众生因圣道力

pò chú xiāng jié zì néng zhèng jiàn rú lǐ rú lái zhēn shí
破除相结。自能证见如理如来真实

píng děng hé yīn rú cǐ yī qiè zhòngshēng zhí xiāng suǒ
平等。何因如此。一切众生执相所

fù bù shí rú lái bù dé rú lái bú jiàn rú lái ā
缚。不识如来不得如来不见如来。阿

nán rú lái xī zài yīn dì guān rú lái jiè tōng dá míng
难。如来昔在因地。观如来界通达明

liǎo zhèng jiào zhòng fǎ xī píng děng rú zhèng zhuǎn wú shàng
了。正觉众法悉平等如。正转无上

wēi miào fǎ lún zhèng zhí chéng shu shèng dì zǐ zhòng wú
微妙法轮。正直成熟圣弟子众。无

liàng wú biān gōng jìng wéi rǎo zhù yú wú yú qīng liáng niè
量无边恭敬围绕。住于无余清凉涅

pán nǎi zhì shì jiè qióng jìn bù shě zhòngshēng wéi lì yì
槃。乃至世界穷尽不舍众生为利益

shì
事。

ā nán shì rú lái jiè zì xìng jìng gù yú zhòng
阿难。是如来界自性净故。于众

shēng chù wú yì xiàng gù wú chā bié gù jí suí píng děng
生处无异相故。无差别故。极随平等

qīng liàng rùn huá   zuì miào róu xián yǔ qí xiāng yīng   ā
清亮润滑。最妙柔贤与其相应。阿

nán   pì rú shuǐ jiè zì xìng qīng rùn   néng shè néng rùn néng
难。譬如水界自性清润。能摄能润能

cháng yī qiè yào cǎo shù mù   rú shì ā nán   yī qiè zhū
长一切药草树木。如是阿难。一切诸

fó zài yīn dì zhōng   yī rú lái jiè xiū xíng shàn gēn lì
佛在因地中。依如来界修行善根利

yì zhòng shēng   wéi cǐ shì gù lái rù sān jiè xiàn shēng lǎo
益众生。为此事故来入三界现生老

bìng sǐ   shì zhū pú sà shēng lǎo děng kǔ fēi zhēn shí yǒu
病死。是诸菩萨生老等苦非真实有。

hé yǐ gù   yǐ rú shí jiàn rú lái jiè gù   ā nán
何以故。已如实见如来界故。阿难。

pì rú háo fù zhǎng zhě wéi yǒu yī nán duān zhèng cōng xiá
譬如豪富长者惟有一男端正聪黠。

bǎo niàn ài xī zhān shì yǎng hù qíng wú zàn shě   shì ér zhì
保念爱惜瞻视养护情无暂舍。是儿稚

xiǎo tān yuè wǔ xì   bú wù jiǎo diē duò dà shēn kēng fèn huì
小贪乐舞戏。不悟脚踏堕大深坑粪秽

sǐ shī pāng làn chòu chù   qí ér mǔ qīn jí yú juàn shǔ
死尸膻烂臭处。其儿母亲及余眷属。

jiàn zǐ duò kēng jīng huàn dà jiào   wū hū tòng zāi fán yuān ào
见子堕坑惊唤大叫。呜呼痛哉烦冤懊

nǎo   shì zhū qīn shǔ suī fù bēi hào ér shēn wú lì   qiè
恼。是诸亲属虽复悲号而身无力。怯

ruò bù néng rù cǐ shēn kēng jiù bá zǐ kǔ shì shí zhǎng
弱不能入此深坑救拔子苦。是时长
zhě sù jí chí hái niàn zǐ xīn chóng bú yàn chòu huì zì
者速疾驰还。念子心重不厌臭秽。自
rù kēng zhōng zhuō zǐ qiān chū rú shì ā nán wǒ zuò cǐ
入坑中捉子牵出。如是阿难。我作此
yù yǐ xiǎn shí yì suǒ yán sǐ shī fèn kēng pì yú sān
喻以显实义。所言死尸粪坑譬于三
jiè qí yī zǐ zhě pì fán fū zhòngshēng mǔ jí juàn shǔ
界。其一子者譬凡夫众生。母及眷属
pì shēng wén yuán jiào shì èr chéng rén jiàn zhū zhòngshēng piāo
譬声闻缘觉。是二乘人见诸众生漂
méi yǒu liú chén nì shēng sǐ suī fù yōu niàn shāng tàn cí
没有流沉溺生死。虽复忧念伤叹慈
mǐn wú lì wú néng jì bá lìng chū háo fù zhǎng zhě jí
愍。无力无能济拔令出。豪富长者即
shì pú sà qīng jìng wú gòu wú huì zhuó xīn yǐ néng zhèng
是菩萨。清净无垢无秽浊心。已能证
jiàn wèi céng xí fǎ lái rù shēng sǐ chòu è zhī chù ér
见未曾习法。来入生死臭恶之处。而
xiàn shòu shēn jì bá zhòngshēng ā nán dāng zhī rú shì pú
现受身济拔众生。阿难当知。如是菩
sà dà bēi xī yǒu bù kě yán shuō chāo chū sān jiè tuō zhū
萨大悲希有不可言说。超出三界脱诸
lèi fù gèng rù sān jiè shòu sān yǒu shēng yīn ǒu hé jū
累缚。更入三界受三有生。因沓和拘

shě luó shè chí bō ruò bō luó mì suī yǒu fán nǎo
舍罗。摄持波若波罗蜜。虽有烦恼。

bù néng diǎn wū yǎn shuō zhèng fǎ miè zhòngshēng kǔ ā
不能点污。演说正法灭众生苦。阿

nán shì rú lái jiè dà wēi shén wú biàn yì róu rùn gù
难。是如来界大威神无变异柔软故。

rǔ yīng zhī ā nán shì zhòngshēng jiè shì zhū shèng xìng
汝应知。阿难。是众生界是诸圣性。

wú xiū wú bù xiū wú xíng wú bù xíng wú xīn wú xīn
无修无不修。无行无不行。无心无心

fǎ wú yè wú guǒ bào wú kǔ wú lè dé rù shì chù
法。无业无果报。无苦无乐得入是处。

shì xìng píng děng shì xìng wú yì xiàng shì xìng yuǎn lí
是性平等。是性无异相。是性远离。

shì xìng suí cóng shì xìng guǎng dà shì xìng wú wǒ suǒ
是性随从。是性广大。是性无我所。

shì xìng wú gāo xià shì xìng zhēn shí shì xìng wú jìn
是性无高下。是性真实。是性无尽。

shì xìng cháng zhù shì xìng míng jìng ā nán yún hé shì
是性常住。是性明净。阿难。云何是

xìng shì zhū shèng xìng yī qiè shèng fǎ yuán cǐ dé chéng yī
性是诸圣性。一切圣法缘此得成。一

qiè shèng rén yī yīn cǐ xìng ér dé xiǎn xiàn gù wǒ shuō
切圣人依因此性而得显现。故我说

zhī wéi zhū shèng xìng
之为诸圣性。

ā nán wǒ jīn shuō rú lái xìng guò héng shā shù
阿难。我今说如来性。过恒沙数
yī qiè rú lái bú gòng zhēn shí cóng cǐ fǎ chū ér dé xiǎn
一切如来不共真实。从此法出而得显
xiàn míng rú lái jiè xìn lè zhèng shuō shēn wèi ài zhòng yī
现名如来界。信乐正说深味爱重。一
qiè shèng xián rén jiè dìng huì shēn jí dé chéng jiù shì gù
切圣贤人戒定慧身即得成就。是故
cǐ fǎ míng wéi fǎ shēn shì fǎ zhě xiāng shè bù xiāng lí
此法名为法身。是法者相摄不相离。
bù shě zhì fēi yǒu jiě shì yī shì chí shì chù ruò fǎ
不舍智非有解。是依是持是处。若法
bù xiāng shè xiāng lí shě zhì yǒu jiě yì shì yī shì chí
不相摄相离。舍智有解。亦是依是持
shì chù shì gù wǒ shuō yī qiè fǎ zàng wú biàn yì gù
是处。是故我说。一切法藏无变异故
míng wéi rú rú wú diān dǎo gù míng wéi shí jì guò yī
名为如如。无颠倒故名为实际。过一
qiè xiāng míng wéi jì miè shèng rén xíng chù wú fēn bié zhì
切相名为寂灭。圣人行处无分别智
zhī jìng jiè gù míng dì yī yì ā nán shì rú lái jiè
之境界故名第一义。阿难。是如来界。
fēi yǒu fēi wú bù rǎn bú jìng zì xìng wú gòu qīng jìng
非有非无不染不净。自性无垢清净
xiāng yīng rǔ dāng zhī
相应。汝当知。

ā nán yún hé rú lái wéi jiè bù kě sī yì
阿难。云何如来为界不可思议。

ā nán shì rú lái jiè zài yǒu gòu dì jìng bù jìng fǎ
阿难。是如来界在有垢地。净不净法

jù zài yī shí shì chù bù kě sī wéi yī shèn shēn lǐ
俱在一时。是处不可思惟。依甚深理

ér dé jiě tuō chéng ā luó hàn chéng pì zhī fó fēi qí
而得解脱。成阿罗汉成辟支佛。非其

jìng jiè ā nán yǒu èr zhǒng fǎ bù kě tōng dá yī
境界。阿难。有二种法不可通达。一

zhě zì xìng qīng jìng fǎ jiè bù kě tōng dá èr zhě fán
者自性清净法界。不可通达。二者烦

nǎo gòu zhàng bù kě tōng dá wéi ā pí bá zhì pú sà
恼垢障不可通达。惟阿毗跋致菩萨

yǔ dà fǎ xiāng yīng néng tīng néng shòu néng chí zhū pú sà
与大法相应。能听能受能持。诸菩萨

shēng wén yuán jiào xìn fó yǔ gù dé zhī cǐ fǎ ā
声闻缘觉。信佛语故得知此法。阿

nán rú lái wéi cǐ jiè xìng bù kě sī yì
难。如来为此界性不可思议。

pú tí pǐn dì sān
菩提品第三

fó gào ā nán hé zhě rú lái ā nòng duō luó sān
佛告阿难。何者如来阿耨多罗三

藐三菩提。诸佛婆伽婆在无漏界。一

qiè zhàng yǒng jìn zhuǎn yī jì jìng míng jìng shì wú shàng pú
切障永尽。转依寂静明净。是无上菩

tí yǔ shí zhǒng fēn xiāng yīng rǔ dāng zhī hé děng wéi
提与十种分相应。汝当知。何等为

shí yī zhě zì xìng èr zhě yīn yuán sān zhě huò zhàng
十。一者自性。二者因缘。三者惑障。

sì zhě zhì guǒ wǔ zhě zuò shì liù zhě xiàng shè qī
四者至果。五者作事。六者相摄。七

zhě xíng chù bā zhě cháng zhù jiǔ zhě bú gòng shí zhě
者行处。八者常住。九者不共。十者

bù kě sī wéi ā nán hé zhě míng wéi pú tí zì xìng
不可思惟。阿难。何者名为菩提自性。

shí dì shí bō luó mì rú lǐ rú liàng xiū chū lí dào
十地十波罗蜜。如理如量修出离道。

suǒ dé zhuǎn yī jì jìng míng jìng shēng wén yuán jiào fēi qí
所得转依寂静明净。声闻缘觉非其

jìng jiè shì jí míng wéi pú tí zì xìng ā nán shì
境界。是即名为菩提自性。阿难。是

jiè wèi chú fán nǎo què wǒ shuō míng rú lái zàng zhì jí qīng
界未除烦恼轂。我说名如来藏至极清

jìng shì míng zhuǎn yī fǎ yǒu sì zhǒng xiàng yī zhě shēng
净。是名转依法。有四种相。一者生

qǐ yuán gù èr zhě miè jìn yuán gù sān zhě zhèng shú sī
起缘故。二者灭尽缘故。三者正熟思

liang suǒ zhī fǎ guǒ gù sì zhě zuì qīng jìng fǎ jiè tǐ
量所知法果故。四者最清净法界体

gù hé zhě míng shēng qǐ yuán chū yī qiè shì rú lái xiāng
故。何者名生起缘。出一切世如来相

xù shì pú tí dào shēng qǐ yuán chù hé zhě míng miè jìn
续。是菩提道生起缘处。何者名灭尽

yuán sān pǐn fán nǎo gēn běn zhǒng lèi yī yīn cǐ fǎ yǒng
缘。三品烦恼根本种类。依因此法永

miè jìn gù hé zhě suǒ zhī fǎ guǒ yǐ zhèng tōng dá suǒ
灭尽故。何者所知法果。已正通达所

zhī zhēn rú zhèng dé guǒ gù hé zhě míng fǎ jiè tǐ miè
知真如证得果故。何者名法界体。灭

zhū xiàng jié zuì jìng fǎ jiè suǒ xiǎn xiàn gù ā nán shì
诸相结最净法界所显现故。阿难。是

zhuǎn yī xiàng shì zhuǎn yī zhě zé fó pó qié pó wú shàng
转依相。是转依者。则佛婆伽婆无上

pú tí gù míng pú tí xìng
菩提故名菩提性。

ā nán yǒu sì zhǒng fǎ wéi dé wú shàng pú tí
阿难。有四种法为得无上菩提

zuò yīn hé zhě wéi sì yī zhě yuàn lè xiū xí mó hē
作因。何者为四。一者愿乐修习摩诃

yǎn fǎ èr zhě xiū xí bō rě bō luó mì sān zhě xiū
衍法。二者修习般若波罗蜜。三者修

xí pò xū kōng sān mèi mén sì zhě xiū xí rú lái dà
习破虚空三昧门。四者修习如来大

bēi ā nán yǒu sì zhǒng huò zhàng pú tí guǒ hé zhě
悲。阿难。有四种惑障菩提果。何者

wéi sì yī zhě qì bèi dà chéng fǎ èr zhě xié zhí wǒ
为四。一者弃背大乘法。二者邪执我

jiàn sān zhě wèi shēng sǐ kǔ sì zhě bù xíng lì yì tā
见。三者畏生死苦。四者不行利益他

zhòngshēng shì ā nán yǒu sì zhǒng pú tí wú shàngshèng
众生事。阿难。有四种菩提无上胜

guǒ hé zhě wéi sì yī zhě zuì jìng èr zhě zhēn wǒ
果。何者为四。一者最净。二者真我。

sān zhě miào lè sì zhě cháng zhù shì shí ā nán wén fó
三者妙乐。四者常住。是时阿难闻佛

yǔ yǐ yú zhòng huì zhōng jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān
语已。于众会中即从座起。偏袒右肩

yòu xī zhāo dì qū gōng gōng jìng dǐng lǐ fó zú hé zhǎng
右膝着地。曲躬恭敬顶礼佛足。合掌

xiàng fó ér shuō jì yán
向佛而说偈言。

néng shuō néng xíng shèn shēn lǐ yǒng dù yǒu liú bú tuì méi
能说能行甚深理 永度有流不退没

yǐ guò yuàn jié zhū bù wèi gù wǒ qí shǒu wèn qú tán
已过怨结诸怖畏 故我稽首问瞿昙

yún hé fǎ shì pú tí yīn yún hé míng zhàng míng wéi guǒ
云何法是菩提因 云何名障名为果

wéi yuàn cí shàn dà bēi zūn lián mǐn wǒ děng fēn bié shuō
惟愿慈善大悲尊 怜愍我等分别说

shì shí shì zūn chàng yán shàn zāi ā nán néng wèn
是时世尊唱言。善哉阿难。能问

rú lái shèn shēn dà yì rǔ xíng lì yì duō zhòngshēng gù
如来甚深大义。汝行利益多众生故。

wéi lìng rén tiān dé dào ān lè rǔ jīn dì tīng zhì xīn
为令人天得道安乐。汝今谛听。至心

kě yǎng gōng jìng xìn shòu shàn zāi shì zūn yuàn lè yù wén
渴仰恭敬信受。善哉世尊。愿乐欲闻。

fó gào ā nán shì jiānzhōng yǒu sān pǐn zhòngshēng yī zhě
佛告阿难。世间中有三品众生。一者

zhù yǒu èr zhě zhe wú sān zhě bú zhù yǒu wú zhù yǒu
著有。二者着无。三者不著有。无著有

zhě fù yǒu èr zhǒng yī zhě bèi niè pán dào wú niè pán
者。复有二种。一者背涅槃道。无涅槃

xìng bù qiú niè pán yuàn lè shēng sǐ èr zhě yú wǒ fǎ
性。不求涅槃。愿乐生死。二者于我法

zhōng bù shēng kě yǎng fěi bàng dà chéng ā nán shì děngzhòng
中不生。渴仰诽谤大乘。阿难。是等众

shēng fēi fó dì zǐ fó fēi dà shī fēi guī yī chù rú
生。非佛弟子。佛非大师。非归依处。如

shì rén děng yǐ zhù yú máng bì duò yǎn bù dà àn zhī
是人等。已住愚盲。必堕险怖大闇之

zhōng yú kuàng yě dì gèng rù hēi huì jí cì chóu lín yǐ
中。于旷野地。更入黑秽棘刺稠林。以

shēng sǐ fù zuò yú hòu jì luò chǎn tí wǎng bù néng zì
生死。缚作于后际。落阐提网。不能自

chū zhe duàn wú zhě yì yǒu èr zhǒng yī zhě xíng wú fāng
出。着断无者。亦有二种。一者行无方

biàn èr zhě xíng yǒu fāng biàn xíng wú fāng biàn fù yǒu èr
便。二者行有方便。行无方便复有二
rén yī zhě zài fó fǎ wài jiǔ shí liù zhǒng yì xué wài
人。一者在佛法外九十六种异学外
dào rú zhī luó gē bō yù pó děng èr zhě zài fó fǎ
道。如支罗歌波育婆等。二者在佛法
zhōng néng shēng xìn xīn jiān zhe wǒ jiàn bú ài zhèng lǐ wǒ
中能生信心。坚着我见不爱正理。我
shuō cǐ rén tóng bǐ wài dào fù yǒu zēng shàng màn rén zài
说此人同彼外道。复有增上慢人。在
zhèng fǎ zhōng guān kōng shēng yú yǒu wú èr jiàn shì zhēn kōng
正法中观空。生于有无二见。是真空
zhě zhí xiàng wú shàng pú tí yī dào jìng jiě tuō mén rú
者。直向无上菩提一道净解脱门。如
lái xiǎn le kāi shì zhèng shuō yú zhōng shēng kōng jiàn wǒ shuō
来显了开示正说。于中生空见我
bù kě zhì ā nán ruò yǒu rén zhí wǒ jiàn rú xū mí
不可治。阿难。若有人执我见如须弥
shān dà wǒ bù jīng guài yì bù huǐ zǐ zēng shàng màn rén
山大我不惊怪亦不毁些。增上慢人
zhí zhuó kōng jiàn rú yī máo fā zuò shí liù fēn wǒ bù xǔ
执着空见。如一毛发作十六分我不许
kě xíng yǒu fāng biàn yì yǒu èr rén yī shēng wén chéng
可。行有方便亦有二人。一声闻乘。
wéi xiū zì lì ér bù néng wéi lì yì tā shì èr yuán jiào
唯修自利而不能为利益他事。二缘觉

chéng shǎo néng lì tā shǎo shì ér zhù shǎo dé yún zú bú
乘。少能利他少事而住少得云足。不
zhù yǒu wú zhě zuì shàng lì gēn xiū xíng dà chéng shì rén
著有无者。最上利根修行大乘。是人
bù zhe shēng sǐ rú chǎn tí bù xíng wú fāng biàn rú wài
不着生死如。阐提不行无方便如。外
dào bù xíng yǒu fāng biàn rú èr chéng yún hé ér xíng guān
道不行有方便如。二乘云何而行。观
yú shēng sǐ jí niè pán jiè píng děng yī xiàng zhì dé zhèng
于生死及涅槃界平等一相。至得正
dào qí xīn ān zhǐ zhù wú zhù chù qīng jìng niè pán yóu
道其心安止。住无住处清净涅槃。游
xíng shēng sǐ bú bèi rǎn wū xiū dà bēi xīn yǐ wéi gēn
行生死不被染污。修大悲心以为根
běn zhì lì gāo qiáng jiān zhù bú dòng
本。志力高强坚住不动。

fó yán ā nán ruò rén tān zhāo sān yǒu fěi bàng
佛言。阿难。若人贪着三有诽谤
dà chéng míng yī chǎn tí duò xié dìng jù ruò rén zhe wú
大乘。名一阐提堕邪定聚。若人着无
xíng wú fāng biàn duò bú dìng jù fù yǒu zhe wú xíng yǒu fāng
行无方便堕不定聚。复有着无行有方
biàn bú zhe yǒu wú xíng píng děng dào míng zhèng dìng jù
便。不著有无行平等道。名正定聚。
ā nán bú zhe yǒu wú xiū xíng píng děng wéi chú cǐ rén
阿难。不著有无修行平等。惟除此人

yú yǒu sì rén yī zhě yī chǎn tí èr zhě wài dào
余有四人。一者一阐提。二者外道。

sān zhě shēng wén sì zhě yuán jiào yǒu sì huò zhàng bù
三者声闻。四者缘觉。有四惑障。不

néng zhèng dé rú lái fǎ shēn wú shàng pú tí hé zhě wéi
能证得如来法身无上菩提。何者为

sì qì shě dà chéng shì chǎn tí zhàng wéi chú cǐ zhàng
四。弃舍大乘是阐提障。为除此障。

wǒ shuō pú sà xiū xíng xìn lè dà chéng zhēn fǎ yú yī
我说菩萨修行信乐大乘真法。于一

qiè chù miù zhí wǒ jiàn shì wài dào zhàng wéi chú cǐ
切处谬执我见。是外道障。为除此

zhàng wǒ shuō pú sà xiū xíng bō rě bō luó mì fǎ yú
障。我说菩萨修行般若波罗蜜法。于

shēng sǐ zhōng yàn wèi pí jí shì shēng wén zhàng wéi chú cǐ
生死中厌畏疲极是声闻障。为除此

zhàng wǒ shuō pú sà xiū xíng pò xū kōng sān mèi mén bèi
障。我说菩萨修行破虚空三昧门。背

lì yì tā xiǎo shì wéi zú shì yuán jiào zhàng wéi chú cǐ
利益他小事为足是缘觉障。为除此

zhàng wǒ shuō pú sà xiū xíng dà bēi shì sì zhǒng rén yǒu
障。我说菩萨修行大悲。是四种人有

sì zhǒng huò wéi chú cǐ huò shuō sì shèng dào yīn cǐ shèng
四种惑。为除此惑说四圣道。因此胜

dào zhì sì diān dǎo néng zhèng dé rú lái wú shàng zuì miào fǎ
道治四颠倒。能证如来无上最妙法

shēn sì dé bō luó mì guǒ
身四德波罗蜜果。

ā nán sè děng zhū fǎ xī jiē wú cháng ér shēng
阿难。色等诸法悉皆无常而生

chángxiǎng zhū fǎ jiē kǔ ér shēng lè xiǎng zhū fǎ wú wǒ
常想。诸法皆苦而生乐想。诸法无我

ér shēng wǒ xiǎng zhū fǎ bú jìng ér shēng jìng xiǎng shì míng
而生我想。诸法不净而生净想。是名

diān dǎo guān sè děng fǎ shì wú cháng kǔ wú wǒ bú jìng
颠倒。观色等法是无常苦无我不净。

bù míng diān dǎo shì bù diān dǎo ruò guān rú lái miào dé
不名颠倒。是不颠倒。若观如来妙德

fǎ shēn jí chéng diān dǎo zhì cǐ diān dǎo wǒ shuō rú lái
法身即成颠倒。治此颠倒我说如来

fǎ shēn sì dé hé zhě wéi sì yī zhě cháng zhù bō luó
法身四德。何者为四。一者常住波罗

mì èr zhě ān lè bō luó mì sān zhě zhēn wǒ bō luó
蜜。二者安乐波罗蜜。三者真我波罗

mì sì zhě qīng jìng bō luó mì ā nán yī qiè fán fū
蜜。四者清净波罗蜜阿难。一切凡夫

zhí nèi wǔ yīn qǐ diān dǎo jiàn yú wú chángzhōng ér shēng
执内五阴起颠倒见。于无常中而生

cháng jiàn yú shí kǔ zhōng ér shēng lè jiàn yú wú wǒ zhōng
常见。于实苦中而生乐见。于无我中

ér shēng wǒ jiàn yú bú jìng zhōng ér shēng jìng jiàn ā
而生我见。于不净中而生净见。阿

nán rú lái fǎ shēn shì yī qiè zhǒng zhì zhī jìng jiè gù
难。如来法身是一切种智之境界故。

shēng wén yuán jiào bù néng guān chá rú lái fǎ shēn diān dǎo
声闻缘觉不能观察如来法身。颠倒

xiū xí bù kě bá duàn yún hé rú cǐ rú lái fǎ shēn
修习不可拔断。云何如此。如来法身

zuì shèng cháng zhù yīng dāng xiū xí bèi cháng zhù xiū zhù wú
最胜常住应当修习。背常住修住无

cháng xiū rú lái fǎ shēn zuì shàng miào lè yīng dāng xiū xí
常修。如来法身最上妙乐应当修习。

bèi miào lè xiū zhù yú kǔ xiū rú lái fǎ shēn zuì shèng
背妙乐修住于苦修。如来法身最胜

zhēn wǒ yīng dāng xiū xí bèi zhēn wǒ xiū zhù wú wǒ xiū
真我应当修习。背真我修住无我修。

rú lái fǎ shēn zuì jí qīng jìng yīng dāng xiū xí bèi qīng jìng
如来法身最极清净应当修习。背清净

xiū zhù bù qīng jìng xiū yīn cǐ dǎo xiū shēng wén yuán jiào
修住不清净修。因此倒修声闻缘觉

suǒ zhù zhī dào fēi shì rú lái fǎ shēn sì dé dào suǒ zhì
所住之道。非是如来法身四德道所至

chù shì gù fǎ shēn cháng lè wǒ jìng fēi qí jìng jiè ā
处。是故法身常乐我净非其境界。阿

nán ruò yǒu zhòng shēng xìn rú lái yǔ néng jiàn fǎ shēn cháng
难。若有众生信如来语。能见法身常

lè wǒ jìng shì zhòng shēng zhě wú diān dǎo xīn shēng zhēn zhèng
乐我净。是众生者无颠倒心生真正

jiàn yún hé rú cǐ dǎo xiū shēng wén yuán jiào suǒ zhù zhī
见。云何如此。倒修声闻缘觉所住之
dào fēi shì rú lái fǎ shēn sì dé dào suǒ zhì chù shì
道。非是如来法身四德道所至处。是
gù fǎ shēn cháng lè wǒ jìng fēi qí jìng jiè
故法身常乐我净非其境界。

ā nán ruò yǒu zhòng shēng xìn rú lái yǔ néng jiàn
阿难。若有众生信如来语。能见
fǎ shēn cháng lè wǒ jìng shì zhòng shēng zhě wú diān dǎo xīn
法身常乐我净。是众生者。无颠倒心
shēng zhēn zhèng jiàn yún hé rú cǐ ā nán rú lái fǎ
生真正见。云何如此。阿难。如来法
shēn shì zhēn cháng lè wǒ jìng bō luó mì ruò yǒu zhòng shēng
身是真常乐我净波罗蜜。若有众生
yīn shèng miào dào guān rú lái shēn shì děng zhòng shēng cóng míng
因胜妙道观如来身。是等众生从明
rù míng cóng ān yīn chù zhì shèng lè chù shì fó zhēn zǐ
入明。从安隐处至胜乐处。是佛真子
fó xīn ài niàn cóng fó kǒu chū dé fó chéng jiù cóng fǎ
佛心爱念。从佛口出得佛成就。从法
huà shēng dé fǎ cái fēn ā nán yī chǎn tí rén qì bèi
化生得法财分。阿难。一阐提人弃背
zhèng fǎ shēng sǐ chòu huì shēn xīn tān lè wéi chú cǐ huò
正法。生死臭秽身心贪乐。为除此惑
wǒ shuō xiū xíng yuàn lè dà chéng yī yīn cǐ fǎ dé zuì
我说修行愿乐大乘。依因此法得最

jìng guǒ ā nán yī qiè wài dào xié zhí wǒ jiàn ér shēng
净果。阿难。一切外道邪执我见而生

qǔ zhe sè děng zhū fǎ shì wú wǒ xiàng wú zhèng gù sān
取着。色等诸法是无我相无诤故。三

shì fó yī qiè chù jí wǒ shuō nǎi míng zhēn wǒ shì zhū
世佛一切处。及我说乃名真我。是诸

wài dào zhí nèi wǔ yīn ér qǐ wǒ jiàn xīn ān kuài lè
外道执内五阴。而起我见心安快乐。

wéi pò cǐ huò shì gù wǒ shuō xiū xí ān ruò bō luó
为破此惑。是故我说修习般若波罗

mì yī yīn cǐ fǎ dé zhēn wǒ guǒ ā nán shēng wén
蜜。依因此法得真我果。阿难。声闻

rén zhě bù wèi shēng sǐ yú kǔ miè chù ér shēng xīn lè
人者怖畏生死。于苦灭处而生欣乐。

wéi chú cǐ zhí wǒ shuō xiū xí pò xū kōng sān mèi mén yī
为除此执我说修习破虚空三昧门。依

yīn cǐ fǎ dé jù zú fēn shì chū shì lè bō luó mì
因此法得具足分。世出世乐波罗蜜

guǒ ā nán yuán jiào rén zhě bù néng guān chá lì yì tā
果。阿难。缘觉人者不能观察利益他

shì yǔ zhū zhòngshēng bù hé hé zhù dú chù sī wéi xīn
事。与诸众生不和合住。独处思惟心

ān kuài lè wéi chú cǐ zhí wǒ shuō xiū xí pú sà dà
安快乐。为除此执我说修习菩萨大

bēi yī yīn cǐ fǎ héng biàn shí fāng wéi zhū zhòngshēng zuò
悲。依因此法恒遍十方。为诸众生作

lì yì shì suǒ liú zhù gù dé yú cháng zhù bō luó mì
利益事所留住故。得于常住波罗蜜
guǒ ā nán yīn cǐ sì dé yī qiè rú lái shí chēng
果。阿难。因此四德。一切如来实称
fǎ jiè bú zhù yǒu wú rú dà xū kōng xiū kōng jiè zuì jiū
法界。不著有无如大虚空修空界最究
jìng guò sān jì yǒng ān zhù ā nán yī qiè ā luó
竟。过三际永安住。阿难。一切阿罗
hàn pì zhī fó dà dì pú sà wéi sì zhǒng zhàng bù dé
汉辟支佛大地菩萨。为四种障。不得
rú lái fǎ shēn sì dé bō luó mì hé zhě wéi sì yī
如来法身四德波罗蜜。何者为四。一
zhě shēng yuán huò èr zhě shēng yīn huò sān zhě yǒu yǒu
者生缘惑。二者生因惑。三者有有。
sì zhě wú yǒu hé zhě shēng yuán huò jí shì wú míng zhù
四者无有。何者生缘惑。即是无明住
shēng yī qiè xíng rú wú míng shēng yè hé zhě shì shēng yīn
生一切行。如无明生业。何者是生因
huò shì wú míng zhù dì suǒ shēng zhū xíng pì rú wú míng
惑。是无明住地所生诸行。譬如无明
suǒ shēng zhū yè hé zhě yǒu yǒu yuán wú míng zhù dì
所生诸业。何者有有。缘无明住地。
yīn wú míng zhù dì suǒ qǐ wú lòu xíng sān zhǒng yì shēng
因无明住地。所起无漏行。三种意生
shēn pì rú sì qǔ wéi yuán sān yǒu lòu yè wéi yīn qǐ
身。譬如四取为缘。三有漏业为因起

sān zhǒng yǒu hé zhě wú yǒu yuán sān zhǒng yì shēng shēn
三种有。何者无有。缘三种意生身。

bù kě jiào zhī wēi xì duò miè pì rú yuán sān yǒu zhōng
不可觉知微细堕灭。譬如缘三有中

shēng niàn niàn lǎo sǐ wú míng zhù dì yī qiè fán nǎo shì
生念念老死。无明住地一切烦恼是

qí yī chù wèi duàn chú gù zhū ā luó hàn jí pì zhī fó
其依处未断除故。诸阿罗汉及辟支佛

zì zài pú sà bù dé zhì jiàn fán nǎo gòu zhuó xí qì chòu
自在菩萨。不得至见烦恼垢浊习气臭

huì jiū jìng miè jìn dà jìng bō luó mì yīn wú míng zhù
秽。究竟灭尽大净波罗蜜。因无明住

dì qǐ qīng xiàng huò yǒu xū wàng xíng wèi miè chú gù bù
地起轻相惑。有虚妄行未灭除故。不

dé zhì jiàn wú zuò wú xíng jí jì dà wǒ bō luó mì yuán
得至见无作无行极寂大我波罗蜜。缘

wú míng zhù dì yīn wēi xì xū wàng qǐ wú lòu yè yì
无明住地因微细虚妄起无漏业。意

shēng zhū yīn wèi chú jìn gù bù dé zhì jiàn jí miè yuǎn
生诸阴未除尽故。不得至见极灭远

lí dà lè bō luó mì ruò wèi néng dé yī qiè fán nǎo zhū
离大乐波罗蜜。若未能得一切烦恼诸

yè shēng nán yǒng jìn wú yú shì zhū rú lái wéi gān lù
业生难永尽无余。是诸如来为甘露

jiè zé biàn yì sǐ duàn liú miè wú liàng bù dé zhì jiàn
界。则变易死断流灭无量。不得至见

jí wú biàn yì dà cháng bō luó mì ā nán yú sān jiè
极无变异大常波罗蜜。阿难。于三界
zhōng yǒu sì zhǒng nán yī zhě fán nǎo nán èr zhě yè
中有四种难。一者烦恼难。二者业
nán sān zhě shēng bào nán sì zhě guò shī nán wú míng
难。三者生报难。四者过失难。无明
zhù dì suǒ qǐ fāng biàn shēng sǐ rú sān jiè nèi fán nǎo
住地所起方便生死。如三界内烦恼
nán wú míng zhù dì suǒ qǐ yīn yuán shēng sǐ rú sān jiè
难。无明住地所起因缘生死。如三界
nèi yè nán wú míng zhù dì suǒ qǐ yǒu yǒu shēng sǐ rú
内业难。无明住地所起有有生死。如
sān jiè nèi shēng nán wú míng zhù dì suǒ qǐ wú yǒu shēng
三界内生难。无明住地所起无有生
sǐ rú sān jiè nèi guò shī nán yīng rú shì zhī ā
死。如三界内过失难。应如是知。阿
nán sì zhǒng shēng sǐ wèi chú miè gù sān zhǒng yì shēng shēn
难。四种生死未除灭故。三种意生身
wú yǒu cháng lè wǒ jìng bō luó mì guǒ wéi fó fǎ shēn
无有常乐我净波罗蜜果。惟佛法身
shì cháng shì lè shì wǒ shì jìng bō luó mì rǔ yīng zhī
是常是乐是我是净波罗蜜汝应知。

ā nán rú lái fǎ shēn dà jìng bō luó mì yīng zhī
阿难。如来法身大净波罗蜜应知
yǒu èr zhǒng zì xìng qīng jìng shì qí tōng xiàng wú gòu qīng
有二种。自性清净是其通相。无垢清

jìng shì qí bié xiàng dà wǒ bō luó mì yīng zhī yǒu èr
净是其别相。大我波罗蜜应知有二

zhǒng yuǎn lí yī qiè wài dào xié zhí chū guò wǒ jiàn xū
种远离一切外道邪执。出过我见虚

wàng gù yuǎn lí èr chéng jì lǐ miù zhí chū guò wú wǒ
妄故。远离二乘计理谬执。出过无我

xū wàng gù dà lè bō luó mì yīng zhī yǒu èr zhǒng duàn
虚妄故。大乐波罗蜜应知有二种。断

kǔ jí běn jiě xí qì fù zé néng zhèng dé yī qiè kǔ
苦集本解习气缚。则能证得一切苦

miè yì shēng zhū yīn bá chú jìn gù dà cháng bō luó mì
灭。意生诸阴拔除尽故。大常波罗蜜

yīng zhī yǒu èr zhǒng jì bù sǔn jiǎn wú cháng zhū xíng chū
应知有二种。既不损减无常诸行出

guò duàn jiàn gù yì bù zēng yì cháng zhù niè pán chū guò
过断见故。亦不增益常住涅槃。出过

cháng jiàn gù ruò jì zhū xíng wú cháng shì míng duàn jiàn
常见故。若计诸行无常。是名断见。

ruò jì niè pán cháng zhù shì míng cháng jiàn zhì sì huò zhàng
若计涅槃常住。是名常见。治四惑障

fān sì diān dǎo cháng lè wǒ jìng wéi qí zhēn guǒ ā
翻四颠倒。常乐我净为其真果。阿

nán hé zhě shì pú tí lì yì shì yǒu èr zhǒng shì yī
难。何者是菩提利益事有二种事。一

zhě wú fēn bié zhì èr zhě wú fēn bié hòu zhì shì èr
者无分别智。二者无分别后智。是二

zhǒng zhì yǒu èr zhǒng shì yī zhě wéi chéng jiù zì lì èr
种智有二种事。一者为成就自利。二
zhě wéi chéng jiù lì tā hé zhě zì lì yuán mǎn jiě tuō
者为成就利他。何者自利。圆满解脱
shēn chí jìng fǎ shēn miè fán nǎo zhàng yī qiè zhì zhàng shì
身持净法身。灭烦恼障一切智障。是
míng zì lì wú fēn bié zhì néng chéng cǐ fǎ hé zhě wéi
名自利。无分别智能成此法。何者为
lì tā cóng wú fēn bié hòu zhì nǎi zhì jìn shēng sǐ jì
利他。从无分别后智。乃至尽生死际
bú zuò sī liang xiǎn èr zhǒng shēn shuō fǎ wú qióng wú jiàn
不作思量。显二种身说法无穷无间
wú liàng wéi tuō shēng sǐ sān è dào kǔ wéi yù ān lì
无量。为脱生死三恶道苦。为欲安立
yī qiè zhòngshēng zhì yú shàn dào zhù sān chéng chù shì míng
一切众生。置于善道住三乘处。是名
lì tā fù cì zì lì yǔ sān gōng dé fēn bù xiàng
利他。复次自利。与三功德分不相
lí yī zhě wú lòu èr zhě biàn mǎn sān zhě wú wéi
离。一者无漏。二者遍满。三者无为。
fù cì lì tā yǔ sì gōng dé fēn bù xiàng lí bá jì
复次利他。与四功德分不相离。拔济
zhòngshēng bú duò sì chù yī zhě wàng jiàn chī mí yí huò
众生不堕四处。一者妄见痴迷疑惑。
èr zhě kǔ dào è dào duò dào sān zhě yǐ jí dù xīn yǐ
二者苦道恶道堕道。三者以嫉妒心以

yuàn jié xīn pò huài zhèng jiāo sì zhě yǐ xià liè xīn tān
怨结心破坏正教。四者以下劣心贪

lè xiǎochéng ā nán xìng cǐ èr shì zì lì lì tā
乐小乘。阿难。兴此二事自利利他。

shì pú tí shì ā nán hé zhě míng pú tí xiāng yīng
是菩提事。阿难。何者名菩提相应

fǎ wú shàng pú tí shì zhēn shí xiàng shí jiǔ zhǒng fǎ yǔ
法。无上菩提是真实相。十九种法与

qí xiāng yīng yī zhě bù kě sī liang èr zhě wēi xì
其相应。一者不可思量。二者微细。

sān zhě zhēn shí sì zhě dào lǐ shèn shēn wǔ zhě bù kě
三者真实。四者道理甚深。五者不可

jiàn liù zhě nán tōng dá qī zhě cháng bā zhě zài
见。六者难通达。七者常。八者在。

jiǔ zhě jì shí zhě héng shí yī qīng liáng shí èr biān
九者寂。十者恒。十一清凉。十二遍

mǎn shí sān wú fēn bié shí sì wú zhù shí wǔ wú
满。十三无分别。十四无著。十五无

ài shí liù suí shùn shí qī bù kě zhí shí bā dà
碍。十六随顺。十七不可执。十八大

jìng shí jiǔ chéng qīng cǐ shí jiǔ fǎ yǔ wú shàng pú tí
净。十九澄清。此十九法与无上菩提

héng bù xiàng lí gù míng pú tí xiāng yīng zhī fǎ
恒不相离。故名菩提相应之法。

ā nán hé zhě shì pú tí hènng chù sān zhǒng dào
阿难。何者是菩提行处。三种道

lǐ xiǎn xiàn sān shēn yī zhě shēn shēn dào lǐ èr zhě guǎng
理显现三身。一者甚深道理。二者广
dà dào lǐ sān zhě wàn dé dào lǐ ā nán dì yī
大道理。三者万德道理。阿难。第一
shēn zhě yǔ wǔ zhǒng xiàng wǔ zhǒng gōng dé xiāng yīng hé
身者。与五种相五种功德相应。何
zhě wǔ zhǒng xiàng yī zhě wú wéi èr zhě bù xiàng lí
者五种相。一者无为。二者不相离。
sān zhě lí èr biān sì zhě tuō yī qiè zhàng wǔ zhě zì
三者离二边。四者脱一切障。五者自
xìng qīng jìng hé zhě wǔ zhǒng gōng dé yī zhě bù kě
性清净。何者五种功德。一者不可
liàng èr zhě bù kě shù sān zhě nán sī sì zhě bú
量。二者不可数。三者难思。四者不
gòng wǔ zhě jiū jìng qīng jìng dì èr shēn zhě fǎ shēn
共。五者究竟清净。第二身者。法身
jìng liú zhī suǒ xiǎn xiàn yī qiè wú liàng rú lái gōng dé
净流之所显现。一切无量如来功德。
mó hē bō rě dà bēi wéi tǐ yǔ wǔ zhǒng gōng dé xiāng
摩诃般若大悲为体。与五种功德相
yīng yī zhě wú fēn bié xiàng èr zhě wú gōng yòng xīn
应。一者无分别相。二者无功用心。
sān zhě chēng zhòng shēng yì zuò lì yì sì zhě yǔ fǎ shēn
三者称众生意作利益。四者与法身
bù xiàng lí wǔ zhě héng biàn yī shí bù shě zhòng shēng dì
不相离。五者恒遍一时不舍众生。第

sān shēn zhě   bō rě dà bēi jìng liú suǒ xiǎn sè zhǒng wéi
三身者。般若大悲净流所显色种为
tǐ   yǔ sì fēn gōng dé xiāng yīng   yī zhě sān shí èr
体。与四分功德相应。一者三十二
xiàng   èr zhě bā shí zhǒng hǎo   sān zhě wēi dé   sì zhě
相。二者八十种好。三者威德。四者
lì   néng yú zhū zhòng shēng gēn yù xìng xíng xiàng shè xiāng
力。能于诸众生根欲性行相摄相
yīng   yú huì fó dù shì xiàn zhǒng zhǒng běn shēng zhī shì   huò
应。于秽佛土示现种种本生之事。或
fù shì xiàn shēng dōu lǜ tiān   huò fù shì xiàn cóng bǐ tiān
复示现升兜率天。或复示现从彼天
xià   huò fù shì xiàn jiàng shén mǔ tāi   huò xiàn chū shēng chū
下。或复示现降圣母胎。或现初生出
tāi   huò xiàn jù mó luó wèi   huò xiàn shòu xué shí bā míng
胎。或现俱摩罗位。或现受学十八明
chù   huò xiàn zhū xì yóu yú hòu yuán   huò xiàn chū jiā huò
处。或现诸戏游于后园。或现出家或
xiàn kǔ xíng   huò yì dào chǎng huò chéng fó dào   huò bō luó
现苦行。或诣道场或成佛道。或波罗
nà zhuǎn miào fǎ lún huò jiān gù lín bān niè pán nuó   shì
捺转妙法轮或坚固林般涅槃那。示
xiàn rú shì zhǒng zhǒng zhī shì   nǎi zhì jìn yú shēng sǐ hòu
现如是种种之事。乃至尽于生死后
jì   ā nán   wú shàng pú tí shè sān shēn jìn   shì gù
际。阿难。无上菩提摄三身尽。是故

míng wéi pú tí hēng chù ā nán hé zhě wú shàng pú tí
名为菩提行处。阿难。何者无上菩提

cháng zhù fǎ ér cǐ cháng zhù yǒu èr zhǒng fǎ wéi zuò yīn
常住法。而此常住有二种法为作因

yuán yī zhě bù shēng bú miè èr zhě wú qióng wú jìn
缘。一者不生不灭。二者无穷无尽。

shì míng pú tí cháng zhù fǎ ā nán hé zhě shì wú shàng
是名菩提常住法。阿难。何者是无上

pú tí bú gòng xiàng bú gòng yǒu èr zhǒng yī zhě bù kě
菩提不共相。不共有二种。一者不可

zhī ruò zhū fán fū shēng wén yuán jiào bù néng tōng dá fēi
知。若诸凡夫声闻缘觉不能通达。非

qí jìng jiè èr zhě bù kě dé chú fó yī rén yú wú
其境界。二者不可得。除佛一人余无

dé zhě shì bú gòng fǎ yǒu wǔ zhǒng yī zhě rú rú lǐ
得者。是不共法有五种。一者如如理

shèn shēn gù èr zhě zì zài bù kě dòng gù sān zhě qīng
甚深故。二者自在不可动故。三者清

jìng wú lòu jiè suǒ shè gù sì zhě yī qiè suǒ zhī chù wú
净无漏界所摄故。四者一切所知处无

ài gù wǔ zhě wéi zhòng shēng lì yì shì yuán mǎn gù shì
碍故。五者为众生利益事圆满故是

míng pú tí bú gòng xiàng
名菩提不共相。

ā nán hé zhě shì wú shàng pú tí bù kě sī
阿难。何者是无上菩提不可思

wéi yǒu liù zhǒng yīn gù bù kě sī wéi yī zhě guò yǔ
惟。有六种因故不可思惟。一者过语

yán jìng jiè èr zhě dì yī yì dì suǒ shè sān zhě yǐ guò
言境界。二者第一义谛所摄。三者已过

jiào guān fēn bié sī wéi sì zhě pì lèi suǒ bù néng dé wǔ
觉观分别思惟。四者譬类所不能得。五

zhě yú yī qiè fǎ zuì shàng pǐn gù liù zhě shēng sǐ niè pán
者于一切法最上品故。六者生死涅槃

chù bù kě ān lì gù shì míng wú shàng pú tí bù kě sī
处不可安立故。是名无上菩提不可思

wéi ā nán yún hé rú lái wéi wú shàng pú tí bù kě
惟。阿难。云何如来为无上菩提不可

sī yì ā nán yī qiè rú lái zhù wú shàng pú tí chù
思议。阿难。一切如来住无上菩提处

yǒu wǔ zhǒng yīn yuán bù kě sī yì hé zhě wéi wǔ yī
有五种因缘不可思议。何者为五。一

zhě zì xìng èr zhě chù sān zhě zhù sì zhě wéi yī yì
者自性。二者处。三者住。四者为一异。

wǔ zhě wéi lì yì ā nán yún hé rú lái wéi pú tí zì
五者为利益。阿难。云何如来为菩提自

xìng bù kě sī yì jí sè shì rú lái bù kě dé lí sè
性不可思议。即色是如来不可得。离色

shì rú lái bù kě dé shòu xiǎng xíng shí yì rú shì jí
是如来不可得。受想行识亦如是。即

dì jiè shì rú lái bù kě dé lí dì jiè shì rú lái bù
地界是如来不可得。离地界是如来不

kě dé shuǐ huǒ fēng jiè yì rú shì jí yǎn rù shì rú lái
可得。水火风界亦如是。即眼入是如来

bù kě dé lí yǎn rù shì rú lái bù kě dé ěr bí shé
不可得。离眼入是如来不可得。耳鼻舌

shēn yì yì rú shì jí yǒu fǎ shì rú lái bù kě dé wú
身意亦如是。即有法是如来不可得。无

fǎ yì rú shì shì míng pú tí xìng bù kě sī yì ā
法亦如是。是名菩提性不可思议。阿

nán yún hé rú lái wéi pú tí chù bù kě sī yì rú lái
难。云何如来为菩提处不可思议。如来

zài yù jiè bù kě sī yì lí yù jiè yì bù kě sī yì
在欲界不可思议。离欲界亦不可思议。

sè wú sè jiè yì rú shì rú lái zài rén zhōng bù kě sī
色无色界亦如是。如来在人中不可思

yì lí rén zhōng yì bù kě sī yì liù dào yì rú shì
议。离人中亦不可思议。六道亦如是。

rú lái zài dōng fāng bù kě sī yì lí dōng fāng yì bù kě
如来在东方不可思议。离东方亦不可

sī yì shí fāng yì rú shì shì míng wéi chù bù kě sī
思议。十方亦如是。是名为处不可思

yì ā nán hé zhě shì rú lái wéi pú tí zhù bù kě sī
议。阿难。何者是如来为菩提住不可思

yì ā nán ān lè zhù rú lái zhù bù kě sī yì jì
议。阿难。安乐住如来住不可思议。寂

jìng zhù rú lái zhù bù kě sī yì yǒu xīn zhù rú lái zhù
静住如来住不可思议。有心住如来住

bù kě sī yì wú xīn zhù rú lái zhù bù kě sī yì rú
不可思议。无心住如来住不可思议。如

shì fàn zhù shèng zhù rú lái zhù bù kě sī yì shì míng wéi
是梵住圣住如来住不可思议。是名为

zhù bù kě sī yì ā nán yún hé rú lái wéi yī yì bù
住不可思议。阿难云何。如来为一异不

kě sī yì sān shì rú lái zài yī chù zhù hé zhě yī
可思议。三世如来在一处住。何者一

chù zì xìng qīng jìng wú lòu fǎ jiè shì zhū rú lái ruò yī
处。自性清净无漏法界。是诸如来若一

ruò yì bù kě sī yì shì míng yī yì bù kě sī yì ā
若异不可思议。是一异不可思议。阿

nán yún hé rú lái wéi lì yì shì bù kě sī yì rú shì
难。云何如来为利益事不可思议。如是

rú lái děng yī fǎ jiè zhì huì shén lì zhèng qín wēi dé xī
如来等一法界。智慧神力正勤威德悉

jiē píng děng zhù yú wú lòu qīng jìng fǎ jiè zhū rú lái děng
皆平等。住于无漏清净法界。诸如来等

yīn cǐ zhuǎn yī néng wéi zhòngshēng wú liàng lì yì shì míng
因此转依。能为众生无量利益。是名

lì yì bù kě sī yì fù cì bù kě sī yì yǒu èr
利益不可思议。复次不可思议有二

zhǒng yī zhě bù kě yán shuō guò yǔ yán jìng jiè gù
种。一者不可言说。过语言境界故。

èr zhě chū yī qiè shì yú shì jiān zhōng wú pì lèi gù
二者出一切世。于世间中无譬类故。

shì míng bù kě sī yì fù cì zhēn rú běn bú bèi rǎn mò
是名不可思议。复次真如本不被染末

wú gòu wū bù kě sī yì ā nán shì míng pú tí bù kě
无垢污不可思议。阿难。是名菩提不可

sī yì
思议。

wú shàng yī jīng juàn xià

无上依经卷下

rú lái gōng dé pīn dì sì

如来功德品第四

fó gào ā nán yǒu bǎi bā shí bú gòng zhī fǎ
佛告阿难。有百八十不共之法。

cǐ shì rú lái shèng miào gōng dé yī zhě sān shí èr xiàng
此是如来胜妙功德。一者三十二相。

èr zhě bā shí zhǒng hǎo sān zhě liù shí bā fǎ hé zhě
二者八十种好。三者六十八法。何者

sān shí èr xiàng pú sà xiū sì yīn yuán yī chí jiè
三十二相。菩萨修四因缘。一持戒。

èr chán dìng sān zhě rěn rǔ sì zhě shě cái jí zhū fán
二禅定。三者忍辱。四者舍财及诸烦

nǎo xiū cǐ sì yīn jiān gù bú dòng yǐ cǐ yè yuán dé
恼。修此四因坚固不动。以此业缘得

èr zhǒng xiàng yī zhě zú xià píng mǎn suǒ lǚ jiàn dì xī
二种相。一者足下平满。所履践地悉

jiē píng yí chēng pú sà jiǎo wú yǒu kēng xiàn èr zhě xíng
皆平夷。称菩萨脚无有坑陷。二者行

bù píng zhěng wú yǒu xié lì ruò pú sà zhǒng zhǒng gòng yǎng
步平整无有斜戾。若菩萨种种供养

fù mǔ shī zhǎng zhǒng zhǒng gěi jì kǔ nàn zhòng shēng qù
父母师长。种种给济苦难众生。去

lái wǎng fǎn qín xíng cǐ shì yǐ cǐ yè yuán dé zú xià lún
来往反勤行此事。以此业缘得足下轮

xiàng gū wǎng chéng jiù qiān fú zhuāng yán ruò pú sà bù
相。鞅辘成就千辐庄严。若菩萨不
bī nǎo tā bù xíng qiè dào jiàn tā suǒ ài bù shēng tān
逼恼他不行窃盗。见他所爱不生贪
duó bú zì jīn gāo chú què jiāo màn yú shī zūn zhǎng qǐ
夺。不自矜高除却傲慢。于师尊长起
yíng wèn xùn shì lì zhān fèng hé zhǎng gōng jìng yǐ cǐ yè
迎问讯侍立瞻奉合掌恭敬。以此业
yuán dé èr zhǒng xiàng yī zhě shǒu zhǐ xiān cháng yōng zhí méi
缘得二种相。一者手指纤长佣直没
jié èr zhě qí shēn fāng dà duān zhèng zhuāng yán jù qián sān
节。二者其身方大端正庄严。具前三
zhǒng yè yīn yuán gù dé zú gēn cháng xíng qián sān yè gèng
种业因缘故。得足跟长。行前三业更
xiū sì shè lì yì tā shì yǐ cǐ yè yuán shǒu zú shí zhǐ
修四摄利益他事。以此业缘手足十指
xī jiē wǎng mì yóu rú é wáng ruò pú sà yú shī fu
悉皆网密。犹如鹅王。若菩萨于师父
mǔ fú chí shì yǎng zì shǒu tú fù sū yóu gāo yao àn
母扶持侍养。自手涂傅苏油膏药。按
mó xǐ yù yī yí zhān shì dé shǒu zú róu ruǎn rùn zé xì
摩洗浴衣饴瞻视。得手足柔软润泽细
huá zhǎng sè chì hǎo rú hóng lián huā ruò pú sà xiū zhū
滑。掌色赤好如红莲花。若菩萨修诸
shàn fǎ xīn wú yàn quán zēng zhǎng shàng shàng dé zú huái yōng
善法心无厌倦。增长上上得足踝佣

mǎn ruò pú sà xiū xué zhèng fǎ wéi tā yǎn shuō wǎng lái
满。若菩萨修学正法为他演说。往来

xuān huà bù shēng pí jí yǐ shì yè yuán dé lù wáng suàn
宣化不生疲极。以是业缘得鹿王躡。

ruò pú sà wèi dé zhī fǎ qín qiú yù zhī yǐ dé zhī fǎ
若菩萨未得之法勤求欲知。已得之法

lì tā zhuǎn huà sān zhǒng è yè duàn sāi bù qǐ liù chén
利他转化。三种恶业断塞不起。六尘

è fǎ bù rǎn shēn xīn yú shēn bìng zhě shī qí tāng yào
恶法不染身心。于身病者施其汤药。

yú xīn bìng zhě wéi zuò liáng yī yǐ cǐ yè yuán dé shēn
于心病者为作良医。以此业缘得身

duān zhí ruò pú sà jiàn bù wèi zhě wéi zuò jiù hù yú
端直。若菩萨见怖畏者为作救护。于

pín luǒ zhě shī yǔ yī shí héng huái cán kuì zhē è bù
贫裸者施与衣食。恒怀惭愧遮恶不

qǐ yǐ cǐ yè yuán dé yīn mǎ zàng ruò pú sà hù shēn
起。以此业缘得阴马藏。若菩萨护身

kǒu yì héng lìng qīng jìng shòu shī zhī zú yòng yì zhī liàng
口意恒令清净。受施知足用亦知量。

shī bìng zhě yào shī pín zhě cái ruò yǒu zhòng shēng bù píng
施病者药施贫者财。若有众生不平

děng yè nǎi zhì shòu yòng yì bù píng děng quàn qí xiū xíng
等业。乃至受用亦不平等。劝其修行

píng děng zhī shì yǐ cǐ yè yuán dé shēn fāng mǎn cóng héng
平等之事。以此业缘得身方满。从横

liàngděng rú ní jū lèi shù ruò pú sà fāng biàn qiǎo xiū
量等如尼拘类树。若菩萨方便巧修
zhū shèng shàn fǎ wú zhōng xià pǐn héng lìng zēng shàng yǐ cǐ
诸胜善法。无中下品恒令增上。以此
yè yuán dé shēn máo shàng mí yòu xuán wǎn zhuǎn ruò pú sà
业缘得身毛上靡右旋宛转。若菩萨
zì xìng lì gēn duō sī wéi yì qīn jìn zhì zhě zhí shàn zhī
自性利根多思惟义。亲近智者值善知
shí yú zūn zhǎng chū sǎ sǎo qīng jìng yú zūn zhǎng shēn xǐ
识。于尊长处洒扫清净。于尊长身洗
chí àn mó yú zhī tí chù chú qù fèn huì kè chén fán
持按摩。于支提处除去粪秽。客尘烦
nǎo bú lìng wū xīn yǐ cǐ yè yuán dé yī kǒng yī máo pí
恼不令污心。以此业缘得一孔一毛皮
fū xì huá bú shòu chén shuǐ ruò pú sà yī fu yǐn shí chē
肤细滑不受尘水。若菩萨衣服饮食车
chéng wò jù zhū zhuāng yán wù huān xǐ shī yǔ xīn wú huǐ
乘卧具诸庄严物欢喜施与心无悔
lìn yǐ cǐ yè yuán dé shēn jīn sè yuánguāng yī zhàng ruò
吝。以此业缘得身金色圆光一丈。若
pú sà ruǎn měi yǐn shí guǎng shī wú xiàn lìng duō zhòngshēng
菩萨软美饮食广施无限。令多众生
xī dé bǎo zú yǐ cǐ yè yuán dé qī chù mǎn ruò pú
悉得饱足。以此业缘得七处满。若菩
sà jiàn shàn zhòngshēng yù xìng shàn fǎ tóng qí zhèng yè wéi
萨见善众生欲兴善法。同其正业为

qí zūn dǎo ān lì shànzhōng chú duàn è shì yǐ cǐ yè
其尊导。安立善中除断恶事。以此业

yuán dé shī zǐ yì ruò pú sà yú zhòngshēngzhōng wéi lì
缘得师子臆。若菩萨于众生中为利

yì shì xiū sì zhèng qín rú shī zǐ wáng xīn wú suǒ wèi
益事修四正勤。如师子王心无所畏。

yǐ cǐ yè yuán dé èr zhǒngxiàng yī zhě liǎng jiān píng zhěng
以此业缘得二种相。一者两肩平整

liǎng yè xià mǎn èr zhě liǎng bì yuán zhí rú xiàngwáng bí
两腋下满。二者两臂圆直如象王鼻

lì guò yú xī ruò pú sà lí liǎng shé yè yú yuàn zēng
立过于膝。若菩萨离两舌业。于怨憎

zhōng zuò hé hé yǔ xíng sì shè fǎ shè qǔ zhòngshēng sī
中作和合语。行四摄法摄取众生。思

wéi shēn yì xiū píngděng cí yǐ cǐ yè yuán dé èr zhǒng
惟深义修平等慈。以此业缘得二种

xiàng yī zhě kǒu sì shí chǐ qí mì bù shū bái yóu kē
相。一者口四十齿齐密不疏白犹珂

xuě èr zhě dé sì yá xiàng rú yuè chū shēng ruò pú sà
雪。二者得四牙相如月初生。若菩萨

jiàn zhū zhòngshēng yǒu suǒ xū yù chèn xīn shī yǔ ruò cái
见诸众生有所须欲。称心施与若财

ruò fǎ yǐ cǐ yè yuán dé èr zhǒngxiàng yī zhě shī zǐ
若法。以此业缘得二种相。一者师子

yí èr zhě jǐng yuán jìng ruò pú sà shǒu hù zhòngshēng rú
颐二者颈圆净。若菩萨守护众生如

shì yī zǐ duō shēng xìn xīn cí niàn wú liàng guǎng shī yī
视一子。多生信心慈念无量。广施医
yào wú huì zhuó xīn yǐ cǐ yè yuán dé èr zhǒng xiàng yī
药无秽浊心。以此业缘得二种相。一
zhě yān hóu jù zú qiān mài yǐ shòu měi wèi jīn yè liú
者咽喉具足千脉。以受美味津液流
rùn èr zhě shēn gōu suǒ gǔ rú nà luó yán ruò pú sà
润。二者身钩锁骨如那罗延。若菩萨
zì xíng shí shàn jiāo tā xiū xíng jiàn xiū xíng zhě huān xǐ zàn
自行十善教他修行。见修行者欢喜赞
tàn dà bēi wú liàng lián mǐn zhòng shēng fā hóng shì xīn shè
叹。大悲无量怜愍众生。发弘誓心摄
shòu zhèng fǎ yǐ cǐ yè yuán dé èr zhǒng xiàng yī zhě yǒu
受正法。以此业缘得二种相。一者有
yù ní shā dǐng gǔ yǒng qǐ zì rán chéng jì èr zhě shé
郁尼沙顶骨涌起自然成髻。二者舌
guǎng báo cháng rú lián huá yè ruò pú sà héng shuō shí yǔ
广薄长如莲华叶。若菩萨恒说实语
ài yǔ měi yǔ fū yǎn zhèng fǎ bù shǐ diān dǎo yǐ cǐ
爱语美语。敷演正法不使颠倒。以此
yè yuán dé fàn yīn shēng rú jiā líng pín qié miào xiǎng shēn
业缘得梵音声如迦陵频伽。妙响深
yuǎn rú tiān gǔ zhèn ruò pú sà qǐ cí jìng xīn guān zhū shì
远如天鼓振。若菩萨起慈敬心观诸世
jiān rú fù rú mǔ bù qǐ sān dú shì zhū zhòng shēng yǐ
间如父如母。不起三毒视诸众生。以

cǐ yè yuán dé èr zhǒngxiàng yī zhě yǎn jiǎn qīng hǎo rú
此业缘得二种相。一者眼睑青好如

yōu bō luó huá èr zhě yǎn jié gàn yàn yóu rú niú wáng
优钵罗华。二者眼睫绀焰犹如牛王。

ruò pú sà jiàn shàn zhòngshēng xiū sān xué fǎ chēng zàn qí
若菩萨见善众生修三学法。称赞其

měi bù qǐ huǐ zǐ jiàn yǒu bàng zhě zhē zhì shǒu hù yǐ
美不起毁訾。见有谤者遮制守护。以

cǐ yè yuán dé bái háo xiàng dāng yú méi jiān yòu xuán shàng
此业缘得白毫相。当于眉间右旋上

mí fù cì ā nán pú sà xiū xíng sì zhǒngzhèng yè
靡。复次阿难。菩萨修行四种正业。

dé sān shí èr xiàng yī zhě jué dìng wú zá èr zhě dì
得三十二相。一者决定无杂。二者谛

guān wēi mì sān zhě cháng xiū wú jiàn sì zhě bù diān dǎo
观微密。三者常修无间。四者不颠倒

xíng dì yī yè yuán dé zú xià píng mǎn dì èr yè yuán
行。第一业缘得足下平满。第二业缘

dé jiǔ zhǒngxiàng yī zhě zú xià lún xiàng èr zhě zú huái
得九种相。一者足下轮相。二者足踝

yōng mǎn sān zhě shǒu zú shí zhǐ wǎng mì sì zhě pí fū
佣满。三者手足十指网密。四者皮肤

xì ruǎn wǔ zhě dé qī chù mǎn liù zhě liǎng jiān píng zhěng
细软。五者得七处满。六者两肩平整

liǎng yè xià mǎn qī zhě bì yōng yuán bā zhě shé guǎng
两腋下满。七者臂佣圆。八者舌广

cháng jiǔ zhě shī zǐ yì dì sān yè yuán dé wǔ zhǒng
长。九者师子臆。第三业缘得五种

xiàng yī zhě zhǐ xiān cháng èr zhě jiǎo gēn cháng sān zhě
相。一者指纤长。二者脚跟长。三者

shēn duān bù qū sì zhě héng shù liàng děng wǔ zhě jǐng yuán
身端不曲。四者横竖量等。五者颈圆

jìng dì sì yè yuán dé zhū yú xiàng
净。第四业缘得诸余相。

fù cì ā nán ruò shí fāng yī qiè zhòng shēng jù
复次阿难。若十方一切众生俱

xíng shí shàn rú cǐ gōng dé gèng bǎi bèi zēng zhǎng yǐ cǐ
行十善。如此功德更百倍增长。以此

yè yuán wéi dé pú sà yī máo zhī xiàng rù yī qiè máo
业缘。惟得菩萨一毛之相入一切毛。

gōng dé gèng bǎi bèi zēng rán hòu néng dé pú sà yī hǎo rù
功德更百倍增。然后能得菩萨一好入

yī qiè hǎo gōng dé gèng bǎi bèi zēng rán hòu néng dé pú
一切好。功德更百倍增。然后能得菩

sà yī xiàng rù yī qiè xiàng gōng dé lí bái háo xiàng lí
萨一相入一切相功德。离白毫相离

yù ní shā rú shì gōng dé gèng zēng bǎi bèi dé bái háo
郁尼沙。如是功德更增百倍得白毫

xiàng yòu zēng bǎi bèi dé yù ní shā xiàng rù yù ní shā
相。又增百倍得郁尼沙相。入郁尼沙

gōng dé qiān bèi zēng zhǎng dé rú lái shāng kē bú gòng zhī
功德千倍增长。得如来商珂不共之

fǎ xiàng hǎo suǒ shè yīn cǐ xiàng hǎo rú lái yī shēng biàn
法相好所摄。因此相好。如来一声遍
mǎn shí fāng wú liàng shì jiè ā nán shì sān shí èr xiàng
满十方无量世界。阿难。是三十二相
yǒu sān yīn yuán bù kě sī yì yī zhě shí jié bù kě sī
有三因缘不可思议。一者时节不可思
yì xiū xíng shù mǎn sān ā sēng zhī jié èr zhě xīn lè
议。修行数满三阿僧祇劫。二者心乐
bù kě sī yì wéi ān lè lì yì yī qiè zhòngshēng gù
不可思议。为安乐利益一切众生故。
sān zhě pǐn lèi bù kě sī yì xiū yī qiè shàn lí yī qiè
三者品类不可思议。修一切善离一切
è shì zhǒng lèi wú qióng gù shì gù rú lái shēn jù xiàng
恶。是种类无穷故。是故如来身具相
hǎo bù kě sī yì
好不可思议。

ā nán hé zhě rú lái bā shí zhǒng hǎo yī zhě
阿难。何者如来八十种好。一者
wú jiàn dǐng èr zhě dǐng gǔ wú kē sān zhě é guǎng píng
无见顶。二者顶骨无颗。三者额广平
zhèng sì zhě méi gāo ér cháng xíng rú chū yuè gàn liú lí
正。四者眉高而长。形如初月绀琉璃
sè wǔ zhě guǎngzhǎng yǎn liù zhě bí gāo yuán zhí kǒng bú
色。五者广长眼。六者鼻高圆直孔不
xiàn qī zhě ěr guǎng hòu cháng lún duǒ chéng jiù bā zhě shēn
现。七者耳广厚长轮埵成就。八者身

jiān shí rú nuó luó yán jiǔ zhě shēn fēn bù kě huài shí
坚实如那罗延。九者身分不可坏。十
zhě shēn jié jiān mì shí yī zhě shēn yī shí huí rú xiàng
者身节坚密。十一者身一时回如象
wáng shí èr zhě shēn róu ruǎn shí sān zhě shēn bù qū
王。十二者身柔软。十三者身不曲。
shí sì zhě shēn cháng shǎo shí wǔ zhě shēn rùn zé shí liù
十四者身常少。十五者身润泽。十六
zhě shēn zì chí bù wēi yí shí qī zhě shēn fēn mǎn zú
者身自持不歪逸。十七者身分满足。
shí bā zhě shí mǎn zú shí jiǔ zhě róng yí bèi zú èr
十八者识满足。十九者容仪备足。二
shí zhě wēi shén yuǎn zhèn èr shí yī zhě yī qiè chù bú bèi
十者威神远振。二十一者一切处不背
tā èr shí èr zhě zhù chù ān wú néng dòng zhě èr shí
他。二十二者住处安无能动者。二十
sān zhě miàn bù rú liàng bú dà bù cháng èr shí sì zhě
三者面部如量不大不长。二十四者
guǎng shū èr shí wǔ zhě miàn jìng rú mǎn yuè èr shí liù
广姝。二十五者面净如满月。二十六
zhě miàn jù zú mǎn èr shí qī zhě zhèng róng mào bú huài
者面具足满。二十七者正容貌不坏
sè èr shí bā zhě yí róng rú shī zǐ èr shí jiǔ zhě
色。二十八者仪容如师子。二十九者
jìn zhǐ rú xiàng wáng sān shí zhě xíng fǎ rú é wáng sān
进止如象王。三十者行法如鹅王。三

shí yī zhě tóu rú mó tuó nuó guǒ sān shí èr zhě zú fū
十一者头如摩陀那果。三十二者足跌
hòu sì zhǐ xíng shí yìn wén xiàn sān shí sān zhě zhǎo rú
厚四指。行时印文现。三十三者爪如
chì tóng sè gāo báo yuán rùn sān shí sì zhě xī gǔ jiān zhe
赤铜色高薄圆润。三十四者膝骨坚着
yuán hǎo sān shí wǔ zhě zhǐ wén zhuāng yán sān shí liù zhě
圆好。三十五者指文庄严。三十六者
mài lǐ shēn sān shí qī zhě shǒu wén míng zhí sān shí bā
脉理深。三十七者手文明直。三十八
zhě shǒu wén cháng sān shí jiǔ zhě shǒu wén bú duàn sì shí
者手文长。三十九者手文不断。四十
zhě shǒu zú rú yì sì shí yī zhě shǒu zú chì bái rú lián
者手足如意。四十一者手足赤白如莲
huá sè sì shí èr zhě kǒng mén xiàng jù sì shí sān zhě
华色。四十二者孔门相具。四十三者
bù wú guǎng xiá sì shí sì zhě yāo yuán dà sì shí wǔ
步无广狭。四十四者腰圆大。四十五
zhě fù bú xiàn sì shí liù zhě qí wén rú pán shé yòu
者腹不现。四十六者齐文如盘蛇右
zhuǎn yuán shēn sì shí qī zhě máo sè qīng hóng rú kǒng què
转圆深。四十七者毛色青红如孔雀
xiàng sì shí bā zhě máo jié jìng sì shí jiǔ zhě máo yòu
项。四十八者毛洁净。四十九者毛右
xuán wǔ shí zhě kǒu chū wú shàng xiāng shēn máo jiē xiāng
旋。五十者口出无上香。身毛皆香

qì wǔ shí yī zhě chún sè chì rùn rú pín pó guǒ wǔ
气。五十一者唇色赤润如频婆果。五

shí èr zhě shé sè chì wǔ shí sān zhě shé xíng báo wǔ
十二者舌色赤。五十三者舌形薄。五

shí sì zhě yī qiè lè guān wǔ shí wǔ zhě suí zhòngshēng
十四者一切乐观。五十五者随众生

yì hé yuè yǔ yǔ wǔ shí liù zhě yú yī qiè chù wú fēi
意和悦与语。五十六者于一切处无非

shàn yǔ wǔ shí qī zhě xiān yǔ yǔ wǔ shí bā zhě suí
善语。五十七者先与语。五十八者随

zhòng yīn shēng bú guò bù jiǎn wǔ shí jiǔ zhě suí zhòng yǔ
众音声不过不减。五十九者随众语

yán ér wéi shuō fǎ liù shí zhě shuō fǎ bù zhe liù shí
言而为说法。六十者说法不着。六十

yī zhě dēng shì zhòngshēng liù shí èr zhě xiān jiàn hòu zuò
一者等视众生。六十二者先见后作。

liù shí sān zhě fā yī yīn bào zhòngshēng liù shí sì zhě
六十三者发一音报众声。六十四者

cì dì yǒu yīn yuán shuō fǎ liù shí wǔ zhě yī qiè zhòng
次第有因缘说法。六十五者一切众

shēng yǎn bù néng jìn guān xiàng liù shí liù zhě guān wú yàn
生眼不能尽观相。六十六者观无厌

zú liù shí qī zhě yī qiè shēng fēn jù zú liù shí bā
足。六十七者一切声分具足。六十八

zhě shàn shì xiǎn xiàn liù shí jiǔ zhě gāng qiáng zhòngshēng jiàn
者善事显现。六十九者刚强众生见

jí tiáo shàn bù wèi zhòngshēngbiàn dé ān lè qī shí zhě
即调善。怖畏众生便得安乐。七十者

yīn shēngmíng jìng qī shí yī zhě shēn bù qīng dòng qī shí
音声明净。七十一者身不倾动。七十

èr zhě shēn fēn dà qī shí sān zhě qí shēncháng qī shí
二者身分大。七十三者其身长。七十

sì zhě shēn bù rǎn zhe qī shí wǔ zhě biàn shēnguāng gè
四者身不染着。七十五者遍身光各

yī zhàng qī shí liù zhě guāngzhào shēn ér xíng qī shí qī
一丈。七十六者光照身而行。七十七

zhě qí shēn jìng jié qī shí bā zhě fā luó bú luàn qí fā
者其身净洁。七十八者发螺不乱其发

cháng hǎo fā sè guāng rùn yóu miào qīng zhū qī shí jiǔ zhě
长好。发色光润犹妙青珠。七十九者

shǒu zú mǎn bā shí zhě shǒu zú yǒu dé xiàng ā nán
手足满。八十者手足有德相。阿难。

shì míng rú lái bā shí zhǒng hǎo zhuāng yán fó shēn
是名如来八十种好庄严佛身。

ā nán rú lái yǒu shí lì hé zhě wéi shí
阿难。如来有十力。何者为十。

yī zhě chù fēi chù zhì lì èr zhě suí yè zhì lì sān
一者处非处智力。二者随业智力。三

zhě dìng lèi zhì lì sì zhě gēn pǐn zhì lì wǔ zhě yù
者定类智力。四者根品智力。五者欲

lè zhì lì liù zhě xìng lèi zhì lì qī zhě zhì yī qiè
乐智力。六者性类智力。七者至一切

chù zhì lì bā zhě sù shēng zhì lì jiǔ zhě sǐ shēng zhì
处智力。八者宿生智力。九者死生智

lì shí zhě lòu jìn zhì lì yīn cǐ zhì lì rú lái
力。十者漏尽智力。因此智力。如来

xiǎn shuō zuì dà shèng chù zhuǎn yú wú shàng qīng jìng fàn lún
显说最大胜处。转于无上清静梵轮。

yú dà zhòng zhōng zhèng shī zǐ hǒu
于大众中正师子吼。

ā nán rú lái yǒu sì zhǒng wú wèi yī yī qiè
阿难。如来有四种无畏。一一切

zhì wú wèi èr lòu jìn wú wèi sān shuō zhàng dào wú
智无畏。二漏尽无畏。三说障道无

wèi sì shuō jìn kǔ dào wú wèi ā nán rú lái yǒu
畏。四说尽苦道无畏。阿难。如来有

sān zhǒng niàn chù yī zhě zhèng xíng zhèng niàn èr zhě xié xíng
三种念处。一者正行正念。二者邪行

zhèng niàn sān zhě zá xíng zhèng niàn ā nán rú lái yòu
正念。三者杂行正念。阿难。如来又

yǒu dà bēi zhī fǎ ā nán rú lái yǒu shí bā bú gòng
有大悲之法。阿难。如来有十八不共

fǎ yī shēn wú guò èr kǒu wú guò sān yì wú guò
法。一身无过。二口无过。三意无过。

sì wú bú dìng xīn wǔ wú yì xiàng zhí liù wú fēi zhī
四无不定心。五无异相执。六无非知

shě qī wú yù lè wú jiǎn shī bā wú zhèng jīng jìn wú
舍。七无欲乐无减失。八无正精进无

jiǎn shī jiǔ wú niàn wú jiǎn shī shí wú zhì wú jiǎn shī
减失。九无念无减失。十无智无减失。

shí yī jiě tuō wú jiǎn shí èr jiě tuō zhī jiàn wú jiǎn
十一解脱无减。十二解脱知见无减。

shí sān shēn suí zhì huì xíng shí sì kǒu suí zhì huì xíng
十三身随智慧行。十四口随智慧行。

shí wǔ yì suí zhì huì xíng shí liù qióng guò qù zhì yuán
十五意随智慧行。十六穷过去智圆

mǎn shí qī qióng xiàn zài zhì yuán mǎn shí bā qióng wèi lái
满。十七穷现在智圆满。十八穷未来

zhì yuán mǎn ā nán rú lái dú dé rú yì zì zài jié
智圆满。阿难。如来独得如意自在捷

jí shén tōng rú lái dú dé wú yǒu biān jì biàn huà shén
疾神通。如来独得无有边际变化神

tōng rú lái dú dé wú liàng wú jìn shèng shén tōng chù rú
通。如来独得无量无尽圣神通处。如

lai dú dé xīn zì zài fǎ rú lái dú dé zì zài wú biān
来独得心自在法。如来独得自在无边

zhī tā xīn tōng rú lái dú dé zì zài wú hé tiān ěr shén
知他心通。如来独得自在无阂天耳神

tōng rú lái dú dé zhī wú sè jiè zhòng shēng zhǒng bié rú
通。如来独得知无色界众生种别。如

lai dú dé tōng dá shèng zhòng ān niè pán hòu rú lái dú
来独得通达圣众般涅槃后。如来独

de zhì huì míng liǎo yǒu bù dìng dá rú lái dú dé dà bō
得智慧明了有不定答。如来独得大波

luó mì shàn néng dá wèn rú lái dú dé fēn bié shuō fǎ wú
罗蜜善能答问。如来独得分别说法无
yǒu guò shī rú lái dú dé kāi huà zhòng shēng wú yǒu kōng
有过失。如来独得开化众生无有空
guò rú lái dú dé dì yī dǎo shǒu rú lái dú dé bù
过。如来独得第一导首。如来独得不
kě hài miè rú lái dú dé jīn gāng sān mèi rú lái dú
可害灭。如来独得金刚三昧。如来独
dé yī qiè zhū fǎ fēi sè fēi xīn xīn bù xiāng yīng rú lái
得一切诸法非色非心心不相应如来
zhì zhī rú lái dú dé wú hé jiě tuō rú lái dú dé
至知。如来独得无阂解脱。如来独得
sān bú hù fǎ rú lái dú dé duàn miè xí qì rú lái
三不护法。如来独得断灭习气。如来
dú dé yī qiè zhǒng zhì rú lái dú dé jīn gāng jù shēn
独得一切种智。如来独得金刚聚身。
rú lái dú dé wèi céng zuò yì yī qiè shì chéng rú lái
如来独得未曾作意一切事成。如来
dú dé yī qiè zhū xiàng yǔ chù xiāng yīng míng jìng jù zú
独得一切诸相与处相应明净具足。
rú lái dú dé suǒ shòu jì bié wú yǒu bú dìng rú lái dú
如来独得所授记莛无有不定。如来独
dé yú shèng fù xīn fó bù xǔ kě bù dé jiàn fó rú
得于胜负心佛不许可不得见佛。如
lái dú dé zhuǎn yī qiè zhǒng shèng miào fǎ lún rú lái dú
来独得转一切种胜妙法轮。如来独

dé hè fù zhòngshēngnéng shě zhòng dàn   rú lái dú dé rù
得荷负众生能舍重担。如来独得入
bān niè pán fù gèng qǐ xīn   rú lái dú dé xiū yīn yuán mǎn
般涅槃复更起心。如来独得修因圆满
wú yú   rú lái dú dé zhì guǒ yuán mǎn wú yú   rú lái
无余。如来独得至果圆满无余。如来
dú dé lì yì tā shì yuán mǎn wú yú   rú lái dú dé biàn
独得利益他事圆满无余。如来独得辩
cái wú jìn   rú lái dú dé shuō yī qiè fǎ xī jiē rú
才无尽。如来独得说一切法悉皆如
lǐ   ā nán   rú lái gōng dé lüè shuō yǒu liù zhǒng   yī
理。阿难。如来功德略说有六种。一
zhě jù zú   èr zhě wú gòu   sān zhě bú dòng   sì zhě
者具足。二者无垢。三者不动。四者
wú hé   wǔ zhě lì tā   liù zhě zì zài qiǎo néng   ā
无阂。五者利他。六者自在巧能。阿
nán   yún hé rú lái wéi gōng dé bù kě sī yì   yī qiè
难。云何如来为功德不可思议。一切
rú lái héng hé shā jié wú biān gōng dé   zài yú huò dì jí
如来恒河沙劫无边功德。在于惑地及
yú jìng dì   xiàng shè xiāng yīng wèi céng xiāng lí   wú gòu
于净地。相摄相应未曾相离。无垢
wú jìng bù kě sī yì
无净不可思议。

rú lái shì pǐn dì wǔ
如来事品第五

ā nán rú lái shì yǒu shí bā rú lái wú bǐ
阿难。如来事有十八。如来无比
zuì miào zuì shàng wú yǒu jí zhě lìng zhū zhòngshēng qǐ qí
最妙最上无有及者。令诸众生起奇
tè xīn gōng jìng gòng yǎng cǐ dì yī shì yīn sān shí èr
特心恭敬供养。此第一事。因三十二
xiàng bā shí zhǒng hǎo ér dé chéng jiù rú lái rú lǐ tōng
相八十种好而得成就。如来如理通
dá yīn guǒ ruò shā mén pó luó mén shuō wú yīn guǒ shuō
达因果。若沙门婆罗门。说无因果说
bù píng děng yīn guǒ zhī fǎ wǒ jí zhì fú lìng duò fù
不平等因果之法。我即制伏令堕负
chù cǐ dì èr shì yīn shì chù fēi chù zhì lì dé
处。此第二事。因是处非处智力得
chéng rú lái zhī jiàn zì yè zì shòu wú yǒu zì zuò tā
成。如来知见自业自受。无有自作他
shòu guǒ zhě ruò shā mén pó luó mén xié shuō xié jiāo dù
受果者。若沙门婆罗门。邪说邪教度
yè dù shòu biàn néng zhì fú lìng duò fù chù cǐ dì sān
业度受。便能制伏令堕负处。此第三
shì yīn yè lèi zhì lì dé chéng rú lái jiào huà xiǎn sān
事。因业类智力得成。如来教化显三
zhǒng lún yī zhě shén tōng lún èr zhě jì xīn lún sān
种轮。一者神通轮。二者记心轮。三

zhě shì jiāo lún xùn dǎo dì zǐ yǐ chéngshèngzhòng ruò shā
者示教轮。训导弟子以成圣众。若沙
mén pó luó mén yǒu shèng fù xīn shuō wéi nì fǎ duì zhì
门婆罗门。有胜负心说违逆法对治
zhèng diǎn biàn néng zhì fú lìng duò fù chù cǐ dì sì
正典。便能制伏令堕负处。此第四
shì yīn chán dìng zhì lì dé chéng rú lái le dá shàngzhōng
事。因禅定智力得成。如来了达上中
xià gēn rú lǐ wéi shuō lìng qí xià zhǒngchéng shu jiě tuō
下根如理为说。令其下种成熟解脱。
cǐ dì wǔ shì yīn gēn zhǒng zhì lì dé chéng rú lái zhī
此第五事。因根种智力得成。如来知
jiàn sān pǐn zhòngshēng xié zhèng yù lè rú shí jiàn yǐ bá
见三品众生。邪正欲乐如实见已。拔
duàn è yù zēngzhǎng shàn yù cǐ dì liù shì yīn yù lè
断恶欲增长善欲。此第六事。因欲乐
zhì lì dé chéng rú lái guān zhī zhòngshēng sān zhǒng yī zhě
智力得成。如来观知众生三种。一者
cū èr zhě zhōng sān zhě miào lìng cǐ sān rén rú lǐ
粗。二者中。三者妙。令此三人如理
dé rù zhǒngzhǒng fǎ mén cǐ dì qī shì yīn xìng jiè zhì
得入种种法门。此第七事。因性界智
lì dé chéng rú lái míng jiàn chū lí dào fǎ dé jiě tuō
力得成。如来明见出离道法得解脱
guǒ zhàng hé dào fǎ dé shēng sǐ guǒ lìng miè zhàng hé dào
果。障阂道法得生死果。令灭障阂道

xiū chū lí dào cǐ dì bā shì yīn zhì yī qiè chù zhì
修出离道。此第八事。因至一切处智

lì dé chéng rú lái míng liǎo jiàn sù mìng shì shuō guò qù
力得成。如来明了见宿命事说过去

shì wéi lìng zhòng shēng qǐ yàn wèi xīn ruò zhí cháng jiàn shā
事。为令众生起厌畏心。若执常见沙

mén pó luó mén biàn néng zhì fú lìng duò fù chù cǐ dì
门婆罗门。便能制伏令堕负处。此第

jiǔ shì yīn sù shēng zhì lì dé chéng rú lái míng jiàn yī
九事。因宿生智力得成。如来自见一

qiè zhòng shēng sǐ cǐ shēng bǐ rú lǐ shòu jì ruò zhí duàn
切众生生死此生彼如理受记。若执断

jiàn shā mén pó luó mén biàn néng zhì fú lìng duò fù chù
见沙门婆罗门。便能制伏令堕负处。

cǐ dì shí shì yīn shēng sǐ zhì lì dé chéng rú lái zì
此第十事。因生死智力得成。如来自

zhī jiě tuō tōng dá wú hé ruò zēng shàng màn shā mén pó
知解脱通达无阂。若增上慢沙门婆

luó mén wèi dé luó hàn wèi yán yǐ dé jí néng zhì fú
罗门。未得罗汉谓言已得。即能制伏

lìng duò fù chù cǐ dì shí yī shì yīn lòu jìn zhì lì
令堕负处。此第十一事。因漏尽智力

dé chéng rú lái wéi lì yì shì zuì shàng shàn qiǎo ruò yǒu
得成。如来为利益事最上善巧。若有

rén wèn rú lái shí lì rú shí dá nán chú jué bǐ yí
人问如来十力。如实答难除决彼疑。

néng lì zì zhèng shuō néng pò tā xié shuō cǐ dì shí èr
能立自正说。能破他邪说。此第十二
shì yīn sì wú wèi dé chéng rú lái zhèng jiāo yǒu néng
事。因四无畏得成。如来正教。有能
xiū zhě yǒu bù xiū zhě yì xiū bù xiū zhě rú lái
修者。有不修者。亦修不修者。如来
yú cǐ sān rén wú rǎn zhuó xīn cǐ dì shí sān shì yīn
于此三人无染浊心。此第十三事。因
sān niàn chù dé chéng rú lái fó yǎn zhòu yè héng guān yī qiè
三念处得成如来佛眼昼夜恒观一切
zhòngshēng zài shèng fù chù jiù hù jì bá cǐ dì shí sì
众生在胜负处救护济拔。此第十四
shì yīn dà bēi dé chéng rú lái rú shuō ér xíng néng xíng
事。因大悲得成。如来如说而行能行
néng shuō cǐ dì shí wǔ shì yīn sān bú hù fǎ dé
能说。此第十五事。因三不护法得
chéng rú lái yú zhū zhòngshēng wéi lì yì shì xī jiē yuán
成。如来于诸众生为利益事。悉皆圆
mǎn wú yǒu sǔn jiǎn cǐ dì shí liù shì yīn niàn wú wàng
满无有损减。此第十六事。因念无忘
shī dé chéng rú lái sì wēi yí zhōng suí cóng yú lǐ wú
失得成。如来四威仪中。随从于理无
yǒu shī wù cǐ dì shí qī shì yīn miè chú xí qì dé
有失误。此第十七事。因灭除习气得
chéng rú lái guān sān zhǒng fǎ yī zhě xíng fǎ dé lì
成。如来观三种法。一者行法得利。

èr zhě xíng fǎ jiǎn sǔn sān zhě xíng fǎ yì lì yì sǔn
二者行法减损。三者行法亦利亦损。

lí yú èr fǎ rú lái xuān shuō dé lì yì xíng cǐ dì
离余二法。如来宣说得利益行。此第

shí bā shì yīn yī qiè zhǒng zhì jí zhū bú gòng fǎ dé
十八事。因一切种智及诸不共法得

chéng ā nán rú shì děng rú lái shì nǚ yīng zhī
成。阿难。如是等如来事。汝应知。

ā nán yún hé rú lái wéi shì bù kě sī yì
阿难。云何如来为事不可思议。

ā nán zhū rú lái shì wú shù wú liàng shì jiān zhòng shēng
阿难。诸如来事无数无量世间众生

bù néng jiào zhī suī yī yǔ yán bù néng xiǎn xiàn bù kě
不能觉知。虽依语言不能显现。不可

shì rén lìng tā wù jiě yī qiè fó dù chù wú suǒ hé
示人令他悟解。一切佛土处无所闕。

yī qiè rú lái suí shùn píng děng guò yú yì jìng wú fēn bié
一切如来随顺平等。过于意境无分别

xiàng yóu rú xū kōng wú yǒu fēn bié yǔ fǎ jiè xiāng chēn
相。犹如虚空无有分别。与法界相称

gù zhū shàn nán zǐ shì gù fó shuō rú lái zhī shì bù
故。诸善男子。是故佛说如来之事不

kě sī yì xíng biàn yī qiè chù yī qiè chù wú shī
可思议。行遍一切处。一切处无失。

suí xíng sān shì chù bú miè sān bǎo xìng rú lái zhù shì
随行三世处。不灭三宝性。如来住是

shì zhōng rú lái shēnxiàng bù shě xū kōng xìng yī qiè fó
事中。如来身相不舍虚空性。一切佛

dù xiǎn xiàn zì shēn rú lái yán shuō fēi yīn shēng xìng tóng
土显现自身。如来言说非音声性。同

qí lèi yīn ér shuō zhèng fǎ rú lái bù qǔ xīn wéi jìng
其类音而说正法。如来不取心为境

jiè zhū zhòngshēng xīn gēn xìng yù lè jiē xī tōng dá ā
界。诸众生心根性欲乐皆悉通达。阿

nán shì míng rú lái wéi shì bù kě sī yì fó shuō cǐ
难。是名如来为事不可思议。佛说此

jīng yǐ shì cǐ dà huì zhōng qī wàn wǔ qiān pú sà mó
经已。是此大会中七万五千菩萨摩

hē sà jí dé zhèng jiàn yuán mǎn fǎ shēn fù yǒu qī wàn
诃萨即得证见圆满法身。复有七万

wǔ qiān pú sà mó hē sà jí dé dà chéng miào guāng sān
五千菩萨摩诃萨即得大乘妙光三

mèi fù yǒu qī wàn wǔ qiān pú sà mó hē sà yú yī qiè
昧。复有七万五千菩萨摩诃萨于一切

fǎ dé wú shēng rěn wú shù ā sēng zhī zhòngshēng yú wú
法得无生忍。无数阿僧祇众生于无

shàng pú tí qǐ bú tuì xīn wú liàng ā sēng zhī zhòngshēng
上菩提起不退心。无量阿僧祇众生

yuǎn chén lí gòu dé fǎ yǎn jìng fù yǒu wú liàng zhòngshēng
远尘离垢得法眼净。复有无量众生

dé zēng shàng guǒ
得增上果。

zàn tàn pǐn dì liù

赞叹品第六

ěr shí ā nán yú zhòng huì zhōng wén fó shuō yǐ
尔时。阿难于众会中闻佛说已。

huān xǐ yǒng yuè dé wèi céng yǒu cóng zuò ér qǐ piān tǎn yòu
欢喜踊跃得未曾有。从坐而起偏袒右

jiān yòu xī zhāo dì dǐng lǐ fó zú gōng jìng hé zhǎng zhān
肩。右膝着地顶礼佛足。恭敬合掌瞻

yǎng zūn yán yǐ qīng jìng xīn shuō jì zàn tàn
仰尊颜以清净心。说偈赞叹。

yú zhū sān shì zhòngshēngzhōng rú lái zuì zūn wú pì lèi
于诸三世众生中 如来最尊无譬类

yú rén fǎ chù wú děng děng shì gù píng děng děng yī qiè
于人法处无等等 是故平等一切

suǒ yīng fú miè xī yǒng chú suǒ yīng zhī fǎ xī tōng dá
所应伏灭悉永除 所应知法悉通达

wéi zhì wéi shèng jí dì yī wéi fó shì zūn gèng fēi yú
为智为胜极第一 惟佛世尊更非余

yǒu lì bú bù shì shí yǔ rú lái yǒu lì wú wèi gù
有力不怖是实语 如来有力无畏故

shì zūn dà néng bù sǔn tā jí shì nán sī xī yǒu shì
世尊大能不损他 即是难思希有事

shàn qiǎo fāng biàn huà zhòngshēng fēi shì xiǎn è xīn mí zuì
善巧方便化众生 非是险恶心迷醉

zhòngshēng xié màn zì jīn gāo shì zūn zhé fú lìng chú shě
众生邪慢自矜高 世尊折伏令除舍

ruò rén yǒu lì néng shèng tā
若人有力能胜他

ruò zhǐ rú lái zuì jí zūn
若指如来最极尊

ruò rén yī lǐ zhèng wèn nán
若人依理正问难

rú lái nán fú wú què duǎn
如来难伏无阙短

sì zhǒng qīng jìng wú guò shī
四种清净无过失

jù zú sì biàn wú qióng shuō
具足四辩无穷说

yī qiè fǎ chù zhì wú què
一切法处智无阙

yú zhū zhòngshēng děng dà bēi
于诸众生等大悲

tōng dá yī qiè gēn yù xìng
通达一切根欲性

fán nǎo pǐn pǐn chā bié lèi
烦恼品品差别类

shì zūn shuō fǎ zuì dì yī
世尊说法最第一

wú míng huò àn suǒ fù gài
无明惑闇所覆盖

shì zūn míng wén lìng kě yǎng
世尊名闻令渴仰

wèi shì shì jiān chéng kǒu guò
谓是世间成口过

cǐ yǔ zhì zhēn wú xū shī
此语至真无虚失

wú yǒu néng shǐ rú lái qū
无有能使如来屈

jiāng dǎo zhòngshēng zhì lè chù
将导众生至乐处

cǐ sì qīng jìng gù bú hù
此四清净故不护

fǎ wèi chōng yì bǎo zhòngshēng
法味充溢饱众生

yī qiè niàn chù wú jiǎn shī
一切念处无减失

yú zhū shì fǎ xīn bù rǎn
于诸世法心不染

yǐ dù yī qiè jiào huà fǎ
已度一切教化法

fū yǎn zhǒngzhǒng duì zhì mén
敷演种种对治门

fán fū zhí fó bù kāi jiě
凡夫值佛不开解

shì děng jí nán bù kě dù
是等极难不可度

jiàn fó lìng rén xǐ wú qióng
见佛令人喜无穷

fó yǔ néng shǐ xīn qīng jìng
佛 语 能 使 心 清 净

tàn fó néng chú bù jí xiáng
叹 佛 能 除 不 吉 祥

mì fó jí shēng dà bō rě
觅 佛 即 生 大 般 若

rú lái yīn jiè jìng wú gòu
如 来 因 戒 净 无 垢

rú lái yīn zhì bù kě dòng
如 来 因 智 不 可 动

zhòngshēng hūn shuì fó dú wù
众 生 昏 睡 佛 独 悟

zhòngshēng fàng yì rú lái bú
众 生 放 逸 如 来 不

pò jié zéi fǎ fó yǐ shuō
破 结 贼 法 佛 已 说

yǐ shì shēng sǐ shì guò shī
已 示 生 死 是 过 失

ruò fǎ kě dù lìng tā dé
若 法 可 度 令 他 得

tí pó dá duō wéi zuì shàng
提 婆 达 多 为 最 上

wǒ jīn bù néng jiàn zhèng xíng
我 今 不 能 见 正 行

ruò rén yǐ dào wú yú miè
若 人 已 到 无 余 灭

dà shī zhèng jiāo tuō shēng sǐ
大 师 正 教 脱 生 死

yì fó lìng xīn héng xǐ lè
忆 佛 令 心 恒 喜 乐

jiě fó biàn dé chéngzhǒng zhì
解 佛 便 得 成 种 智

rú lái yīn dìng yì chéng qīng
如 来 因 定 意 澄 清

rú lái fǎ hǎi mǎn gān lù
如 来 法 海 满 甘 露

biàn shì zhòngshēng gēn xìng yù
遍 视 众 生 根 性 欲

yī qiè zhòngshēng píng děng shì
一 切 众 生 平 等 视

mó wáng huàn huà fó yǐ chú
魔 王 幻 化 佛 已 除

yǐ míng bǐ fāng wú wèi chù
已 明 彼 方 无 畏 处

yóu rú shì zūn xíng dà bēi
犹 如 世 尊 行 大 悲

yī qiè zhòngshēng shī pú tí
一 切 众 生 施 菩 提

xiū cǐ chí bào shì zūn ēn
修 此 持 报 世 尊 恩

cǐ rén yóu wèi bào fó ēn
此 人 犹 未 报 佛 恩

ruò rén néng xíng fó zhèng xíng
若人能行佛正行

shì zūn pí jí wéi zhòngshēng
世尊疲极为众生

shì zūn xuān shuō zhēn zì fǎ
世尊宣说真自法

ruò shǐ rú lái bù chū shì
若使如来不出世

yī qiè shì jiān wéi è dào
一切世间惟恶道

liù dào shòu kǔ xī wú yì
六道受苦悉无异

shì zūn wéi jiě zhòngshēng jié
世尊为解众生结

shì zūn wú shàng dà fú tián
世尊无上大福田

rú wǒ bú jiàn shàn bǎo qióng
如我不见善宝穷

yú fó ruò qǐ yōu yōu xīn
于佛若起悠悠心

hū yú shì zūn qǐ yuàn zhèng
忽于世尊起怨诤

yóu rú dà shī shí zì shēn
犹如大师识自身

yú rén bù néng rú cǐ shí
余人不能如此识

shì rén wéi xiū zì lì fǎ
是人唯修自利法

wú shàng shēn ēn yún hé bào
无上深恩云何报

lǐng rén zì xíng jiào huà tā
令人自行教化他

wéi yǒu kǔ shòu bī qí shēn
惟有苦受逼其身

dàn wén jiào huàn dà yīn shēng
但闻叫唤大音声

jiē yīn fán nǎo suǒ chán guǒ
皆因烦恼所缠裹

jiǔ shòu dà bēi zhī xì fù
久受大悲之系缚

néng yī fó xíng zhèng xíng zhě
能依佛行正行者

ruò xíng è xíng yì rú shì
若行恶行亦如是

cǐ děng zhòngshēng duò fù dì
此等众生堕负地

yǒng chù hēi àn fù hé yí
永处黑闇复何疑

xiàng sì dà shī yì néng shí
相似大师亦能识

wǒ jīn biàn lǐ shí fāng zūn
我今遍礼十方尊

yī qiè gōng dé zhì lì děng
一切功德智力等

dà bēi yù shǐ zhòngshēng shí
大悲欲使众生识

miào sè hǎo xiāng shì wú yàn
妙色好香视无厌

sān shí kāi fū shèn kě ài
三时开敷甚可爱

shì zūn shàn shí wú shàng chù
世尊善识无上处

wú jì wú jù wú xū jiǎ
无迹无聚无虚假

shì zūn xǐ zhuó zhū gòu wū
世尊洗濯诸垢污

cóng běn yǐ lái nèi wài jìng
从本已来内外净

shì zūn shàn fǎ zì jù zú
世尊善法自具足

guǎng yǔ gān lù bǎo zhòngshēng
广雨甘露饱众生

shì jiān suǒ jìng zuì shèng rén
世间所敬最胜人

zhòng è duàn jìn shàn yuán mǎn
众恶断尽善圆满

wú yī fāng biàn bù xiū xué
无一方便不修学

shì zūn shì xiàn jí fǎ shēn
世尊示现及法身

shì gù wǒ jīn tóu miàn lǐ
是故我今头面礼

zhòngxiàng yuán mǎn chāo zhū sè
众相圆满超诸色

rú shì fó huá wǒ dǐng lǐ
如是佛华我顶礼

yī qiè xiǎn nán jiē chū lí
一切险难皆出离

wǒ jīn dǐng lǐ liǎng zú zūn
我今顶礼两足尊

zhù yú zhèng fǎ gōng dé shuǐ
住于正法功德水

wǒ jīn dǐng lǐ zhēn jìng shēn
我今顶礼真净身

chángnéng wéi zhòng zuò yì hòu
常能为众作益厚

wǒ jīn dǐng lǐ néng lì tā
我今顶礼能利他

cǐ rén yóu gù gōng jìng fó
此人犹故恭敬佛

wǒ jīn dǐng lǐ zuì shèng zūn
我今顶礼最胜尊

wéi mǐn zhòngshēng yù bá jì
为愍众生欲拔济

lìng dù shēng sǐ xiǎn nán xiàn
令度生死险难陷

wǒ jīn dǐng lǐ shì guī yī
我今顶礼世归依

dǐng lǐ wú yù miào sè shēn
顶礼无喻妙色身

dǐng lǐ néng shuō gān lù fǎ
顶礼能说甘露法

dǐng lǐ qīng jìng lí gòu zhì
顶礼清净离垢智

dǐng lǐ yī qiè gōng dé lín
顶礼一切功德林

fù zhǔ pǐn dì qī
付嘱品第七

fó gào ā nán rǔ kě shòu chí cǐ zhèng fǎ mén ěr
佛告阿难。汝可受持此正法门。尔

shí ā nán cháng guì bái fó wǒ jīn cóng fó wén cǐ shēn fǎ
时阿难长跪白佛。我今从佛闻此深法。

dé wèi céng yǒu dǐng dài fèng chí shì zūn dāng hé míng cǐ jīng
得未曾有顶戴奉持。世尊。当何名此经

yún hé shòu chí fó yán ā nán cǐ jīng míng wú shàng yī
云何受持。佛言。阿难。此经名无上依。

yì míng wèi céng yǒu yì míng shè shàn fǎ yì míng qīng jìng
亦名未曾有。亦名摄善法。亦名清净

xíng yì míng xíng jiū jìng ā nán yǒu shí zhǒng fǎ shòu chí
行。亦名行究竟。阿难。有十种法受持

cǐ jīng hé děng wéi shí yī zhě shū xiě èr zhě gòng yǎng
此经。何等为十。一者书写。二者供养。

sān zhě chuán liú sì zhě dì tīng wǔ zhě zì dú liù zhě
三者传流。四者谛听。五者自读。六者

yì chí qī zhě guǎng shuō bā zhě zì sòng jiǔ zhě sī wéi
忆持。七者广说。八者自诵。九者思惟。

shí zhě xiū xíng ā nán cǐ shí zhǒng fǎ néng chí cǐ jīng
十者修行。阿难。此十种法能持此经。

zhēn gōng dé jù wú liàng wú jìn ā nán pì rú rú yì zhū
真功德聚无量无尽。阿难。譬如如意珠

wáng suǒ zài zhī chù yī qiè zhòng bǎo xī jiē chū xiàn chí cǐ
王所在之处。一切众宝悉皆出现。持此

jīng rén yì fù rú shì yī qiè shàn fǎ jiē xī dé chéng ā
经人亦复如是。一切善法皆悉得成。阿

nán pì rú yī qiè shù lín yào cǎo xī yī yú dì ér dé
难。譬如一切树林药草。悉依于地而得

shēngzhǎng shàn fǎ yì ěr jiē yīn cǐ jīng ér dé zēngzhǎng
生长。善法亦尔。皆因此经而得增长。

ā nán pì rú yī qiè shàn fǎ yì shēng xiàn shēng dāng shēng shì
阿难。譬如一切善法已生现生当生是

bú fàng yì zhī suǒ shè chí bú fàng yì xíng zuì wéi dì yī
不放逸之所摄持。不放逸行最为第一。

ruò jīng shuō shēng wén fǎ ruò jīng shuō yuán jiào fǎ ruò jīng shuō
若经说声闻法。若经说缘觉法。若经说

pú sà fǎ cǐ jīng suǒ shè zuì wéi dì yī ā nán pì
菩萨法。此经所摄最为第一。阿难。譬

rú zhuǎn lún shèng wáng ruò wáng zài shì qī bǎo cháng suí cǐ jīng
如转轮圣王。若王在世七宝常随。此经

yì ěr ruò zhù yú shì fó bǎo fǎ bǎo sēng bǎo zhǒng xìng xiāng
亦尔。若住于世佛宝法宝僧宝种种性相

xù bù jué ā nán rǔ kě zhǎn zhuǎn guǎng wéi bǐ qiū bǐ qiū
续不绝。阿难。汝可展转广为比丘比丘

ní yōu pó sāi yōu pó yí tiānlóng yè chā qián tà pó ā xiū
尼优婆塞优婆夷天龙夜叉乾闥婆阿修

luó jiā lóu luó jǐn nuó luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng
罗迦楼罗紧那罗摩睺罗伽人非人等。

yǎn shuō cǐ jīng hé yǐ gù yù lìng yī qiè zhū zhòngshēng lèi
演说此经。何以故。欲令一切诸众生类

yú rú lái chù zhòngshàn gēn gù fó shuō cǐ jīng yǐ ā nán
于如来处种善根故。佛说此经已阿难

jí dà huì pú sà mó hē sà dì shì fàn zhòng hù shì tiān
及大会菩萨摩訶萨。帝释梵众护世天

děng wén fó suǒ shuō xī yǒu fǎ mén huān xǐ yǒng yuè xìn shòu
等。闻佛所说希有法门。欢喜踊跃信受

fèng xíng
奉行。